
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Vallverdú Pulido, Laia; Cañabate Pérez, Josep, dir. Consentiment i justícia sexual: un estudi transcultural de les lleis de delictes sexuals d'Espanya i Corea del Sud. 2024. (Grau de Dret)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/303097>

under the terms of the license

CONSENTIMEN I JUSTÍCIA SEXUAL:

Un Estudi Transcultural de les Lleis de
Delictes Sexuals d'Espanya i Corea del Sud

Laia Vallverdú Pulido

NIU: 1597818

2023-2024

Treball de Final de Grau

Universitat Autònoma de Barcelona

Professor: Josep Cañabate Perez

ABSTRACT

El present estudi comparatiu analitza i estudia les regulacions d'Espanya i Corea del Sud en matèria de delictes sexuals, focalitzant-se sobretot en la rellevància del consentiment en la formulació i regulació dels delictes d'aquesta índole en ambdós països. En el treball s'aborden les diferències culturals i jurídiques que han influenciat la conceptualització dels delictes sexuals en cada país, contraposat d'aquesta manera la visió de dos països de continents diferents i amb grans diferències socioculturals. L'objectiu del treball es a través d'un enfocament transcultural oferir una nova llum a la concepció europea que tenim a Espanya sobre els delictes sexuals que evoqui a la introspecció i d'aquesta manera determinar si realment la concepció d'aquests delictes es dràsticament discordant entre dos països tan llunyans però el quals ambdós tenen règims polítics democràtics i son considerats del 1er món.

ABSTRACT

El presente estudio comparativo analiza y estudia las regulaciones de España y Corea del Sud en materia de delitos sexuales, focalizándose sobre todo en la relevancia del consentimiento en la formulación y regulación de los delitos de esta índole en ambos países. En el trabajo se abordan las diferencias culturales y jurídicas que han influenciado la conceptualización de los delitos sexuales en cada país, comparando de este modo la visión de dos países de continentes diferentes y con grandes diferencias socioculturales. El objetivo del trabajo es a través de un enfoque transcultural ofrecer una nueva luz a la concepción europea que tenemos en España sobre los delitos sexuales que evoque a la introspección y de esta manera determina si realmente la concepción de estos delitos es drásticamente discordante entre dos países tan lejanos pero ambos con regímenes políticos democráticos y considerados del 1er mundo.

ABSTRACT

This comparative study analyses and studies the regulations of Spain and South Korea on the sexual crimes' domain, focusing primarily on the relevance of consent in the formulation and regulation of such crimes in both countries. The study addresses the cultural and legal differences that have influenced the conceptualisation of sexual crimes in each country, thus contrasting the view of two countries from different continents with great socio-cultural differences. The aim of this study is to give a new light to the European conception we have in Spain of sexual crimes that evoke introspection through a trans-cultural approach, to determine if the conception of these crimes is drastically different between two countries that are so distant, but both have democratic systems and are considered of the 1st world.

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ.....	3
2. FUNCIONAMENT DELS SISTEMES JURÍDICS.....	5
2.1 Constitucionalisme	5
2.2 Poder executiu: Parlamentarisme vs. Presidencialisme	6
2.3 El poder legislatiu: Creació de lleis	7
2.4 Poder judicial: Organització del tribunals	8
3. ANÀLISI COMPARATIU DE LA LEGISLACIÓ PENAL EN MATÈRIA DE DELICTES SEXUALS I ESTUDI D'ESTADÍSTIQUES.....	11
3.1 Consentiment	12
3.2 Agressió sexual	13
3.3 Violació.....	15
3.4 Imitative Rape.....	16
3.5 Delictes sexuals contra menors.....	16
3.6 Temptativa	17
3.7 Agreujants.....	18
3.8 Assetjament sexual	19
3.9. Estudi d'estadístiques	20
4. OPINIÓ PÚBLICA ENTORN A LA LLEI I CONTROVÈRSIES VINCULADES	22
4.1 Controvèrsia amb la llei “Només sí es sí”	22
4.2 Penes massa “lleus” o massa “greus”	23
4.3 El cas Alves	24
4.4 El cas Cho Doo Soon.....	26
5. CONCLUSIONS.....	28
BIBLIOGRAFIA/WEBGRAFIA.....	30
ANNEX 1: GRÀFIQUES I TAULES.....	40
1. Annex 1.1: Gràfica Casos Registrats de Delictes Sexuals a Espanya de 2016 a 2022...	40
2. Annex 1.2: Taula de Casos Registrats de Delictes Sexuals a Espanya classificats segons el sexe de la víctima	41
3. Annex 1.3: Taula de Casos Registrats de Delictes Sexuals a Espanya classificats segons el sexe de la víctima	42

“강간은 빛을 앗아갑니다.”

“La violación arrebató nuestra luz”

-Sohaila Abdul-Ali

Autora del llibre: “De qué hablamos cuando hablamos de violación”

1. INTRODUCCIÓ

“Solo sí es sí”, és el popularitzat nom de la recent Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual. Aquesta coneguda llei va ser des de la seva creació focus de polèmiques i debats politico-jurídics, i no és per menys, ja que introduïa un canvi important en la legislació que hi havia fins al moment relativa als delictes sexuals. El concepte de consentiment va passar a tenir un paper essencial en la constatació d’aquests delictes, i el marc jurídic de les penes dels delictes contra la indemnitat sexual va veure’s trastocat, causant d’aquesta manera una gran polèmica en la població. Això no és cap novetat, ja que, en l’àmbit penal sempre hi ha la dicotomia entre la ideologia més punitivista i la ideologia reinsercionista. Espanya, degut a la gran influència europea, ha adoptat dins les bases del seu ordenament penal aquesta última ideologia, tal i com es disposa a l’article 25 de la Constitució Espanyola.

Allò que nosaltres entenem com a normal resulta doncs en diverses ocasions que no és compartit per altres països. A vegades tenim tant interioritzada la visió i concepció europea de les coses, i partim de que altres països de la unió comparteixen el nostre criteri, que considerem que és la norma. Podem arribar a pensar que la resta de països desenvolupats també regulen de la mateixa manera, o ho haurien de veure així tal com ho fem nosaltres. Però, és realment així? Pot ser que les legislacions de dos països democràtics i “del primer món”, però amb societats i tradicions molt diferents, comparteixin similituds en aquest aspecte? Pot arribar a ser tanmateix que tinguin el mateix concepte sobre els delictes sexuals i la figura que juga el consentiment en aquests? És possible que la comissió d’aquests delictes així com la seva regulació es trobi influenciada per la concepció i visió de gènere de la societat? Coincideix la visió de les legislacions amb la de la població? El present estudi té com a objecte fer una comparació transcultural entre dos països de continent diferents, Espanya i Corea del Sud, en matèria de delictes sexuals, més concretament dels delictes de violació i agressió, i veure la importància que li és atorgada dins de cada país al consentiment en la constatació dels delictes d’aquesta índole.

La motivació de la present investigació neix de la meva passió pel dret penal, de la curiositat que em va causar la polèmica sorgida arrel de la publicació de la popularment coneguda Llei del “Solo sí es sí” i de la meva ideologia personal de que veient les coses des de diferents perspectives, ens poden aportar enfocaments que permetin ajudar al desenvolupament i millora de la societat. L’objectiu principal del present estudi es a partir de l’anàlisi transcultural de les legislacions d’Espanya i Corea del Sud sobre delictes sexuals oferir una nova visió a la concepció europeïtzada que té Espanya dels delictes sexual. Així com determinar si la concepció d’aquest delictes és dràsticament dissonant entre dos països que es troben tant lluny però que comparteixen la denominació d’Estats democràtics i del primer món. En allò que respecta al objectius més concrets, en l’estudi es pretén en un primer lloc estudiar ambdós sistemes jurídics penals, a continuació analitzar la diferència en la terminologia i concepció del consentiment, per després procedir a estudiar les estadístiques de cada país sobre els casos registrats de delictes contra la indemnitat sexual, i finalment abordar les controvèrsies socials de cada país nascudes del descontent amb la legislació d’aquests delictes.

Per tal d'assolir els objectius exposats en el paràgraf anterior i respondre a les incògnites plantejades s'ha seguit la següent metodologia: primerament s'ha realitzat un estudi en profunditat de diferents estudis doctrinals i dictàmens jurídics de diferents professionals en l'àmbit jurídic trobats tant en la xarxa com en la biblioteca de la universitat, així com també s'han consultat articles de premsa relatius a aquest tema. Per a l'anàlisi de les fonts en coreà s'ha realitzat una traducció en base als meus coneixements, molt bàsics, de l'idioma amb ajuda d'un diccionari coreà-espanyol i d'un traductor en línia. En segon lloc, s'ha procedit a, des d'una visió de dret comparat, fer una investigació a nivell semàntic, conceptual i jurídic de determinats termes i conceptes vinculats als delictes sexuals així com la seva respectiva regulació legislativa en cadascun dels països objecte d'estudi. Tot seguit s'ha conduït un anàlisi de les estadístiques extretes de fonts oficials estatals com son el Ministeri de l'Interior d'Espanya i la policia nacional de la República de Corea sobre delictes sexuals en cada país, així com l'impacte que té el sexe de l'agressor en aquestes estadístiques i com influeix la concepció social dels rols de gènere en la comissió d'aquests delictes. Per finalitzar, s'ha contrastat quina és l'opinió popular respecte de les respectives regulacions en matèria de delictes contra la indemnitat sexual. Tot això vist des de la comparativa entre ambdós països, i per tant focalitzant el treball en les similituds i diferències trobades en tots els àmbits prèviament esmentats.

2. FUNCIONAMENT DELS SISTEMES JURÍDICS

Un fet que passa desapercebut però que resulta de notòria rellevància és el gran impacte que resulta de la manera d'operar els sistemes jurídics i la distribució de poders de l'estat en la producció de lleis d'un país. La potestat legislativa és el poder de crear lleis, i depèn de qui ostenti aquesta potestat la visió versada en la legislació així com també la seva interpretació i aplicació poden variar. Amb referència als delictes sexuals tant qui ostenta la potestat legislativa per a regular i penar aquests delictes com la manera d'enjudiciar-los són factors que interfereixen en la concepció i comprensió que cada país té sobre els delictes d'aquesta índole.

2.1 Constitucionalisme

El constitucionalisme és el moviment jurídic-polític que sorgeix a finals del segle XVIII i que pretenia enderrocar les institucions de l'antic règim i substituir-les per noves institucions basades en un sistema polític supeditat i regulat per un text constitucional. Aquestes noves constitucions escrites y codificades pretenien posar fi al absolutisme i limitar d'alguna manera el poder dels governants, per així poder garantir la participació dels ciutadans en la vida política i la protecció dels seus drets i llibertats. A lo llarg de la seva història Espanya ha tingut un total de 8 constitucions, l'actual sorgeix just després de la mort del dictador Francisco Franco com a medi part de la ciutadania de posar fi a la dictadura e instaurar una democràcia.¹ En el 1978 s'aprova l'actual constitució espanyola, constituint-se així Espanya com una estat social i democràtic de dret amb una monarquia parlamentaria.² En la Constitució es disposen les bases de l'organització del país i els drets fonamentals dels seus ciutadans. Tot i que no hi hagi cap article concret de la Constitució que disposi directament la separació de poders, la pròpia Constitució espanyola divideix en els seus Títols i Capítols els diferents òrgans de l'estat encarregats de cada poder.³

La República de Corea al igual que Espanya basa el seu sistema en la constitució com a norma suprema. La Constitució sud-coreana o **대한민국 헌법** (Daehanminguk heonbeob) va ser promulgada el 12 de juliol de 1948, durant l'anomenada "Guerra de Corea", en aquesta Corea del Sud es proclamava com a una república democràtica⁴, cosa que divergeix amb la monarquia parlamentaria que hi ha a Espanya.⁵

¹ Tomás, F. (1980). "La Constitución de 1978 y la historia del constitucionalismo español." *Anuario de historia del derecho español*, 721-752.

² Artículo 1 Constitución española (BOE núm. 311, de 29 de diciembre de 1978).

³ Templado, E. E. (1985). "Separación de poderes, delegación legislativa y potestad reglamentaria en la Constitución Española." *Revista de las Cortes Generales*, 167-230.

⁴ Article 1 Constitution of the Republic of Korea, 12 July 1948.

⁵ Seo Hee Kyung. (2006). "Orígenes históricos de la Constitución fundacional de la República de Corea (1898-1919): Centrándose en el reconocimiento de la "república democrática" de la Asociación Popular, el Movimiento 1 de Marzo y la Constitución del Gobierno Provisional de la República de Corea: la 'república democrática' de la Asociación Popular, el Movimiento 1 de Marzo y la Constitución del Gobierno Provisional de la República de Corea Centrándose en la conciencia de identidad." *Revista Coreana de Ciencias Políticas*, 40 (5), 139-163.

Tanmateix la constitució aplicable avui dia no és exactament la mateixa, i és perquè des de la seva aprovació en 1948 ha estat modificada un total de 9 cops, la modificació més recent i per tant la versió aplicable avui dia és la de 1987, que casualment comparteix any amb l'actual Constitució espanyola.⁶ Al igual que Espanya amb l'entrada en vigor de la Constitució Corea del Sud es constitueix com un estat democràtic i de dret, els poders del qual es troben dividits i separats en executiu, legislatiu i judicial. Tot i així, la divisió entre els poders és borrosa en determinats aspectes, ja que, tal i com en el sistema espanyol el poder executiu participa en alguns casos en la tasca legisladora i vice-versa⁷.

2.2 Poder executiu: Parlamentarisme vs. Presidencialisme

A l'article 97 de la Constitució espanyola s'estipula que la potestat executiva pertany al govern, el qual segons aquest mateix article està dirigit pel president i conformat pels vicepresidents i el Consell de Ministres. El president és escollit de manera indirecta pels ciutadans, ja que, son les Corts Generals les que el designen per un període de 4 anys, això significa que els espanyols voten a les eleccions el partit polític que representa la ideologia i valors que volen que governi, el president és només la cara del partit. Si bé la Constitució espanyola només li atorga al govern el poder executiu, aquest pot legislar sobre aquelles matèries que les Corts Generals li hagin delegat expressament, com també se li permet dictar legislació provisional en els casos d'urgent i especial necessitat, aquestes legislacions provisionals seran posteriorment analitzades i aprovades com a definitives o derogades per les Corts.⁸ A Corea del Sud el poder executiu és dirigit pel President de la República, el qual és el cap de l'estat, aquest és escollit de manera directa pels ciutadans per un període de 5 anys i és l'encarregat de designar al Primer Ministre i al Consell de Ministres.

Per tant, la primera diferència notable amb Espanya és que Corea del Sud és una república, en canvi Espanya és una monarquia parlamentària. Ambdós països consten d'un president, però les funcions i importància d'aquest discrepen entre aquests dos països, ja que mentre que Espanya té un sistema parlamentarista, Corea del Sud consta d'un sistema presidencialista. La principal dicotomia entre aquests sistemes recau en que el parlamentarisme el que es vota es l'assemblea, de manera que el poder executiu emana d'aquesta, en canvi en el presidencialisme la ciutadania escull al president, és a dir, al cap del poder executiu.⁹ Això ve a resultar que en el sistema parlamentarista el poder executiu necessita de l'existència de una confiança parlamentària, o en altres paraules del suport de la majoria parlamentària, creant així una interdependència, d'altra banda en el sistema presidencialista el cap del poder executiu així com també l'assemblea son llocs fixes i per tant manquen d'aquesta

⁶ Younghyun Shin. (2018). "La legitimidad de la Constitución de la República de Corea." *Estudios Legislativos* , 15 (1), 207-234.

⁷ Moon, W. (2020). *The Executive-legislative Relationship and Executive Dominance in Law Production in South Korea*. 한국정치학회보, 54(6), 5-29.

⁸ Cuenca Toribio, J. M., & Miranda García, S. (1998). *Nobleza y poder ejecutivo en la España contemporánea*.

⁹ Schmitt, C., & Reyes, M. A. (1996). *Sobre el parlamentarismo* (p. 199). Madrid: Tecnos.

interdependència.¹⁰ A més a més el presidencialisme té la particularitat de que president no només escull, conformai dirigeix el govern sinó també se li atribueixen constitucionalment determinats poders legislatius.¹¹ Vist això queda evidenciat que com a Espanya el poble escull els diputats que formen les Corts (el poder legislatiu), i són aquestes les que després designen al president hi ha un sistema parlamentarista, en canvi en la República de Corea com els ciutadans voten directament al seu president i és aquest qui després nombra a la resta del govern.

2.3 El poder legislatiu: Creació de lleis

A Espanya hi ha un sistema legislatiu bi-cameralista, perquè l'article 66 disposa que la potestat legisladora pertany a les Corts Generals, les quals es divideixen en Congrés dels Diputats i Senat¹². El procediment legislatiu espanyol inicia habitualment en el Congrés de Diputats, el qual crea i aprova els textos legislatius que considera oportuns, aquests textos passen per la inspecció del Senat, i aquest pot ratificar-los, o pel contrari vetar-los o introduir alguna esmena, cosa que portaria a que el text fós retornat al Congrés per a que revisin i el modifiquin si així o consideren oportú¹³. En altres paraules, hi ha un revisió doble de tots els texts legislatius. Tant els diputats que componen el Congrés dels Diputats com el Senat són escollits mitjançant sufragi universal. Com a conseqüència de que son les Corts les que escullen al president, el qual posteriorment es qui designa als ministres, la separació entre el poder legislatiu i executiu es troba una mica desdibuixada.¹⁴ És important també esmentar que degut al sistema d'autonomies instaurat a Espanya la Constitució preveu en el seu article 149.3 la concessió de la potestat legislativa en determinades matèries i de manera bastant limitada als governs autonòmics. A Catalunya l'òrgan legislatiu és el parlament, el qual es troba sotmès als mateixos criteris i disposicions que la Constitució espanyola preveu per a les Corts.

Per contra, a Corea del Sud el poder legislatiu segueix el model alemany, i es troba conformat per l'assemblea Nacional o 국회 (Gukhoe), la qual vindria a ser l'equivalent a les Corts Generals espanyoles, amb la diferència que Espanya té un Parlament bi-cameral mentre que a Corea del Sud és una única institució. L'assemblea Nacional és l'encarregada de la creació i aprovació de les lleis així com de processar al president si aquest comet alguna irregularitat. Aquest òrgan està compost per 300 membres, els quals són escollits mitjançant sufragi¹⁵, així com també es fa en el sistema Espanyol. Al

¹⁰ Linz, J. J. (1993). *Los peligros del presidencialismo*.

¹¹ Mainwaring, S., Shugart, M. S., Olguín, V. A., & Kenney, C. D. (1993). "Juan J. Linz: presidencialismo y democracia (una revisión crítica)." *Foro Internacional*, 33(4 (134), 653-683.

¹² Espín, E., Díaz Revorio, F. J., (y otros). (2022). *Manual de Derecho Constitucional Volumen II: La organización de los poderes Estado y Comunidades Autónomas*. (pág. 62).

¹³ Costa, F. M. G. (2011). *Derecho constitucional: organización constitucional del Estado: materiales*

¹⁴ Sánchez Agesta, Luis. "PODER EJECUTIVO Y DIVISIÓN DE PODERES." *Revista Española de Derecho Constitucional* No.3 (Septiembre-diciembre 1981).

¹⁵ Park, S. U. (2023). *The national assembly of the Republic of Korea*. In *Routledge Handbook of Asian Parliaments* (pp. 328-344). Routledge.

no participar l'Assemblea Nacional en l'elecció i nomenament del president podria semblar que la línia divisòria entre el poder executiu i legislatiu és més clara, així mateix però com l'Assemblea Nacional pot recomanar o vetar el nomenament de càrrecs oficials, cosa que provoca que un cop més la separació de poders no sigui tant evident com hauria.

2.4 Poder judicial: Organització del tribunals

La Constitució espanyola dedica el Títol VI al poder judicial i en l'article 17 estableix que la justícia dimana del poble. En el mateix article també és proclama el principi d'unitat jurisdiccional com la base essencial de l'organització i correcte funcionament dels Tribunals a Espanya¹⁶, ja que aquest principi implica que a diferència del poder legislatiu i executiu, en el que trobem diferents cossos, en el poder judicial només hi ha 1 únic òrgan de jutges i magistrats que exerceixen aquest poder. Aquest òrgan judicial és el Consell General del Poder Judicial (CGPJ). Sota aquest òrgan operen els diferents tribunals i jutges. És en la Llei Orgànica 6/1985 d'1 de juliol del Poder Judicial que es regula l'extensió i límits de la jurisdicció així com l'organització dels jutjats i tribunals. La divisió jurisdiccional dels tribunals i jutjats espanyols es fa tenint en consideració l'especialització en determinades matèries i l'organització territorial¹⁷. Els tribunals i jutjats s'especialitzen en qualsevol de les 5 branques principals en les que l'ordenament jurídic espanyol separa la jurisdicció, que són civil, penal, social, contenciós-administratiu, i altres jutjats especialitzats com els jutjats de menors, els jutjats de violència contra la dona o els jutjats de lo mercantil. Després també hi ha els tribunals militars però aquests tenen la seva pròpia regulació.¹⁸

A nivell d'organització territorial judicial Espanya es divideix de manera jeràrquica, en la base hi ha els jutjats de pau, els jutjats de primera instància e instrucció, els quals s'ocupen d'affers tant civils com penals, jutjats de lo social, i els jutjats específics (jutjats de lo mercantil, els jutjats de violència contra la dona, els jutjats de menors i els jutjats de vigilància penitenciària), els quals es troben en els municipis, o en partits judicial. Per sobre d'aquests jutjats hi ha les Audiències Provincial, les quals es troben assentades en les capitals de província i s'encarreguen principalment dels recursos interposats contra les sentències dels òrgans unipersonals prèviament esmentats. Com a instàncies superior a les audiències provincials es troben els Tribunals Superiors de Justícia de cada comunitat autònoma, els quals tenen la seu en les capitals de cada comunitat autònoma.¹⁹ La funció d'aquests tribunals és ocupar-se dels recursos interposats contra resolucions dels òrgans judicials que es troben dins del límit de la comunitat autònoma corresponent i de qualsevol conflicte que susciti el president o consellers de la

¹⁶ Rosado Iglesias, M. G. (2022). *La autonomía judicial en España. El Consejo General del Poder Judicial*. *Revista de la Facultad de Derecho de México*, 72(282), 271-292.

¹⁷ Marcelo, H. C. (1987). *La configuración política del poder judicial en España*. Dialnet.

¹⁸ Passarell y Bacardit, W. (1988). *El poder judicial y la administración de justicia en España*.

¹⁹ Magnotta, M. R. (2012). "La organización del poder judicial y las relaciones entre jueces ordinarios y tribunal constitucional en los estados miembros de la unión europea." *Revista de Derecho Constitucional Europeo*, 17.

respectiva comunitat autònoma. En l'àmbit estatal es troben els jutjats central, i l'Audiència Nacional, ambdós amb seu a Madrid. mentre l'audiència nacional resol i s'ocupa dels casos que tenen una especial transcendència criminal, política o social, els jutjats centrals gestionen les investigacions dels casos que resoldrà l'audiència, vigilen el compliment que aquesta imposa i enjudicien accions interposades contra actes i disposicions emanades de figures de poder o autoritats públiques.²⁰ En la cúspide de la jerarquia es troba el Tribunal Suprem, a Madrid, el qual constitueix el màxim tribunal en tots els ordres (civil, penal, contenciós-administratiu i social) excepte en matèria constitucional, que seria el Tribunal Constitucional. Aquest tribunal aborda només dos tipus de recursos contra les sentències dictades per les audiències provincial, l'Audiència Nacional o els Tribunals de Justícia de les comunitats autònomes, el recurs de cassació i el recurs extraordinari per infracció processal.²¹ Separat en la seva pròpia categoria es troba el Tribunal Constitucional, el qual és la màxima autoritat en la interpretació i aplicació de les disposicions de la Constitució espanyola, així com també el principal òrgan en la protecció dels drets fonamentals a Espanya. Tanmateix, tot i que la jurisprudència i doctrina entenen que la Constitució espanyola en el seu article 24.2 garanteix el dret a un jutge imparcial, la realitat és que aquestes institucions es troben també polititzades degut a que els membres que componen el CGPJ, el Tribunal Constitucional i el Tribunal Suprem son nomenats pel poder executiu, que vindria a ser el president²² i han de ser aprovats per les Corts.²³

En allò que respecta a la República de Corea del Sud la Constitució sud-coreana disposa en el seu article 27 el dret dels ciutadans a tenir un judici just seguint els procediments legals corresponents. Aquest article es vincula amb l'article 101 del mateix text jurídic en el que s'estipula que el poder judicial pertany als tribunals, els quals es componen de jutges que han de promoure l'aplicació de la llei. Tal i com passa a Espanya el poder judicial de Corea del Sud és independent de la resta, així es regula en l'article 103 de la Constitució sud-coreana²⁴. En la disposició jurídica prèviament esmentada també se li atorga als tribunals el poder de jutjar qualsevol afer jurídic a menys que es prevegi expressament el contrari en la mateixa Constitució, i amb l'excepció dels conflictes que afectin disposicions constitucionals, ja que en aquests casos és el Tribunal Constitucional qui se n'ha d'ocupar, característica que comparteix amb el sistema espanyol²⁵. Deixant de banda el Tribunal Constitucional el poder judicial sud-coreà es divideix en 6 tipus de tribunals que serien Tribunal Administratiu, Tribunal de Família,

²⁰ Mellado, J. M. A. (2003). *La Audiencia Nacional: una visión crítica*. Documentos de trabajo (Laboratorio de alternativas), (29), 1.

²¹ de Robles, F. C. S. (2003). "El tribunal supremo." *Arbor*, 175(691), 1273-1285.

²² Fuhrman, T. C. (2013). "Who decides? The rule of law, constitutional structures and the judiciary in the United Kingdom, The United States, China and South Korea. The Rule of Law, Constitutional Structures and the Judiciary in the United Kingdom, the United States, China and South Korea (February 28, 2013)." *Kyungpook National University Law Journal*, 41, 557-608.

²³ de Mariscal, J. G. (2006). "Justicia: independencia, imparcialidad, politización." *Jado: boletín de la Academia Vasca de Derecho = Zuzenbidearen Euskal Akademiaren aldizkaria*, 4(11), 7-70.

²⁴ Taewook Jeong. (2009). *Estado de derecho e independencia del poder judicial: reflexiones sobre la filosofía jurídica en la era del "retroceso democrático"*. Estudios Jurídicos, 12 (3), 37-63.

²⁵ Young Su Jang. (2017). *Entre reforma judicial, democratización del derecho privado e independencia del poder judicial*. Estudios Constitucionales Europeos, (24), 263-289.

Tribunal de la Patent (Tribunal Mercantil), Tribunal del Districte, Tribunal Superior i Tribunal Suprem. A diferència del model de 2 instàncies espanyol, el sud-coreà es compon de 3 instàncies, que serien Tribunal del Districte, el Tribunal Superior i el Tribunal Suprem.

Això ve a significar que primerament el conflicte anirà als tribunals municipals o si fos un assumpte d'una branca específica com seria un conflicte administratiu o mercantil aniria directament al Tribunal d'aquella matèria, si la resolució no satisfà a alguna de les parts aquesta haurà d'acudir al Tribunal del Districte que pertoqui. Per recorre una resolució del Tribunal del Districte llavors s'ha de fer davant del Tribunal Superior, i finalment la instància última i màxima del sistema sud-coreà és el Tribunal Suprem²⁶. En la legislació sud-coreana és preveu la imparcialitat dels tribunals, però en la realitat aquesta imparcialitat es bastant qüestionable, ja que és el president de la república, amb el consentiment de l'Assemblea Nacional, qui nombra al president del Tribunal Suprem, i qui per recomanació del president del Tribunal Suprem escull a la resta dels magistrats que componen l'òrgan²⁷, convergint d'aquesta manera amb Espanya en la politització del poder judicial.

²⁶ Woocheol Shin. (2007). *Estudio comparativo sobre la historia del establecimiento del sistema judicial moderno: la formación temprana de nuestro sistema jurídico de "organización judicial"*. Estudios Jurídicos , 56 (9), 82-131.

²⁷ Sanghee Han. (2010). "Mejorar la independencia del poder judicial y la acción judicial racional." *Revista de Derecho Constitucional* , 16 (3), 409-457.

3. ANÀLISI COMPARATIU DE LA LEGISLACIÓ PENAL EN MATÈRIA DE DELICTES SEXUALS I ESTUDI D'ESTADÍSTIQUES

En matèria de delictes contra la indemnitat sexual tant Espanya com Corea del Sud tenen diverses lleis que tracta i regula el tema, i es poden veure per tant certs paral·lelismes i dicotomies entre les regulacions d'ambdós països. D'una banda, dins de la regulació espanyola trobem 2 lleis que contemplen i regulen els delictes de caràcter sexual. La primera és la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, aquesta llei és la que serveix de base i contempla les conductes que constitueixen el tipus delictiu dels delictes contra la indemnitat sexual així com les seves penes respectives²⁸. En el Codi Penal trobem els delictes de les agressions sexuals es troba en el capítol I del Títol VIII concretament en els articles del 178 al 183 del CP. La segona llei rellevant a Espanya sobre delictes sexuals és la nova Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual, o popularment coneguda com llei del “Només sí és sí”. La finalitat d'aquesta llei, tal i com es disposa en el seu article 1.2, és “(...) l'adopció i posada en pràctica de polítiques efectives²⁹, globals i coordinades entre les diferents administracions públiques competents, a nivell estatal i autonòmic, que garanteixin la sensibilització, prevenció, detecció i la sanció de les violències sexuals, i incloguin totes les mesures de protecció integral pertinents que garanteixin la resposta integral especialitzada enfront de totes les formes de violència sexual, l'atenció integral immediata i recuperació en tots els àmbits en els quals es desenvolupa la vida de les dones, nenes, nens i adolescents, en tant víctimes principals de totes les formes de violència sexual.”³⁰ Dit d'altra manera contempla les mesures que l'estat ha d'adoptar, aplicar i garantir per tal de prevenir els delictes contra la indemnitat sexual, i protegir de manera eficient a les víctimes d'aquests delictes.

D'altra banda a Corea del Sud hi ha 3 lleis que compilen i penen els delictes sexuals. La llei principal i la qual serveix de base per a les altres dues és el seu Codi Penal, anomenat *Criminal Act*. La segona llei relativa als delictes sexuals a Corea del Sud es l'Acte sobre Prevenció d'agressions Sexuals i Protecció de les Víctimes seria una figura similar a la Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual, degut a que el seu propòsit és també prevenir els casos d'agressions sexuals i oferir

²⁸ Rodríguez-Magariños, A. E. G. (2023). “Análisis del cambio de penalidad de los delitos de agresión sexual en la Ley Orgánica 10/2022.” *Diario La Ley*, (10230), 2.

²⁹ Blanco Vitienes, V. (2023). *La Ley Orgánica 10/2022, de garantía integral de la libertad sexual: ¿una respuesta eficaz para dar cumplimiento a las obligaciones asumidas en el Convenio de Estambul con respecto de otras formas de violencia contra las mujeres?*.

³⁰ García, F. J. Á. (2023). “Algunos comentarios generales a la Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual.” *Revista electrónica de ciencia penal y criminología*, (25), 5.

protecció i suport a les víctimes³¹. La darrera llei aplicable als delictes contra la llibertat sexual és l'Acte sobre Casos Especials Relatiu al Càstig de Crims Sexuals. El propòsit d'aquesta regulació es assegurar la protecció de la vida i cos d'aquelles persones que han estat víctimes de delictes sexuals, i el que fa és que reculli els tipus agreujats dels delictes compresos en els articles del 297 al 305 del *Criminal Act*³².

3.1 Consentiment

Fins fa poc a Espanya no es trobava legalment definit el concepte de consentiment en l'àmbit penal dels delictes contra la llibertat i integritat sexual de les persones. Recentment, però, aquest aspecte a canviat, ja que, amb la nova llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual s'ha modificat el Codi Penal espanyol, introduint en aquest una definició clara de què s'entén per consentiment³³. I es que al posar l'epicentre de la constatació dels delictes de caire sexual en l'existència o manca de consentiment, el legislador s'ha vist en la obligació d'aclarir i definir aquest concepte per tal d'evitar la inseguretat jurídica³⁴. És per aquest motiu que actualment, en l'article 178.1 de la llei del Codi Penal espanyol es disposa que: "Sólo se entenderá que hay consentimiento cuando se haya manifestado libremente mediante actos que, en atención a las circunstancias del caso, expresen de manera clara la voluntad de la persona.". En altres paraules, per la justícia espanyola en els supòsits de delictes sexuals el consentiment es percebut com aquella expressió exterioritzada, lliure, voluntària i clara de l'acceptació de participar en les activitats sexuals proposades³⁵. Així mateix no tots els consentiments son vàlids, perquè segons la legislació espanyola l'edat de consentiment a Espanya és als 16 anys, per tant significa que tal i com s'exposa en l'article 181 del CP³⁶ aquell que dugui a terme activitats de caire sexual amb un menor de 16 anys serà una conducta punible, sense que sigui rellevant si el o la menor a presentat o no consentiment.³⁷

En el cas de Corea del Sud el concepte de consentiment, el 허락 (Heorag), no es troba definit de manera expressa dins de la legislació penal sobre delictes sexuals, a més de que en la redacció d'aquests delictes no s'esmenta, fent així que la seva rellevància en la determinació d'aquests sigui ínfima i que la seva constatació i importància quedi plenament a discreció dels tribunals³⁸. Aquest fet és la primera

³¹ Shin Ok-ju. (2018). *Evaluación postlegislativa de la [Ley de Prevención de la Violencia Doméstica y Protección a las Víctimas, etc.]*.

³² Jeon Yun-kyung. (2016). *Interpretación de los elementos del delito de infracción de la Ley Especial de Sanción de Delitos Sexuales (filmaciones con cámaras, etc.) y medidas de mejora*. Estudios Jurídicos , 19 (3), 113-144.

³³ Caparrós Toledano, M. C. (2023). *El consentimiento sexual. Análisis de su evolución con perspectiva de género*.

³⁴ Megia Gil, F. (2023). *Implicació penal de la Llei Orgànica 10/2022 de 6 de setembre de garantia integral de la llibertat sexual i conseqüències penològiques*.

³⁵ Espada, C. F. *El problema del consentimiento sexual: entre el perill i el plaer. Metabolitzar el silenci: escrits per pensar la resistència política*, 22.

³⁶ **CP**: Abreviatura de Codi Penal Espanyol

³⁷ Pasamar, B. (2021). *La relatividad legal de la edad de consentimiento sexual de los menores de dieciséis años: regla y excepción* (No. ART-2021-124970).

³⁸ Choi Jeong Il. (2021). *Propuestas sobre la creación de un delito sexual no consentido - centrándose en cuestiones relacionadas con la legislación*. Estudios Jurídicos , 21 (4), 125-148.

diferència que podem trobar entre ambdós països, si bé el fet de que no tingui una definició expressa en la legislació hauria estat fa poc més d'un any una similitud, com a conseqüència de la reforma produïda en 2022 per la Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, el fet de no tenir definit el concepte dins del apartat de la legislació penal dedicat als delictes sexuals a passat a ser un punt de dicotomia entre la regulació espanyola i la sud-coreana. En allò concernent a l'edat de consentiment Corea del Sud té el Acte sobre protecció de nens i joventut contra delictes sexuals, el qual en el seu article 1 disposa que és una llei que regula els delictes que afecten a “nens petits i joventut”³⁹. En l'article 2.1 d'aquesta llei, es defineix el concepte “nens i joventut” com tota aquella persona menor de 19 anys, així mateix però en allò relatiu al consentiment el *Criminal Act* sud-coreà disposa en la darrera modificació de l'article 305 que l'edat de consentiment és a partir dels 16 anys, a diferència dels 13 anys que s'estipulava abans de la reforma de 2020⁴⁰. Ergo, tot i que ambdós països difereixen pel que respecta a la regulació i definició del consentiment en la legislació penal, convergeixen en el fet de que l'edat mínima actual per a poder prestar consentiment és a partir dels 16 anys, cosa que porta a pensar que tant Espanya com Corea del Sud consideren que fins a que no s'arriba als 16 anys no és te la maduresa suficient per a poder ser plenament conscient del que signifiquen i impliquen les relacions sexuals.

3.2 Agressió sexual

A Espanya la regulació del tipus bàsic d'agressió sexual es troba en l'article 178, on també es defineix el que la justícia espanyola entén com a agressió sexual. El que disposa l'article 178 és que s'entén per agressió sexual tota aquella conducta o acte no consentit que atempti d'alguna manera contra la llibertat sexual d'una altra persona⁴¹. El que diferencia a aquest delictes del delictes de violació és que l'agressió sexual no comporta en cap moment penetració de cap tipus. A més a més en els apartats 2 i 3 de l'article prèviament nombrat regulen que en qualsevol cas entra dins de la definició d'agressió sexual els actes d'índole sexual realitzats fent ús de bé sigui violència o intimidació, o aprofitant-se d'una situació de superioritat o vulnerabilitat respecte de la víctima, així com també son subsumides com a agressió sexual aquelles en les que la víctima es trobi privada dels seus sentits o tingui anul·lada la seva voluntat.⁴² Anterior a la reforma del Codi Penal Espanyol, en el nostre país es distingia entre dos delictes, l'abús sexual i l'agressió sexual. Basant-se el primer en la manipulació, aprofitament d'una posició de poder o falta de consentiment, per tal de mantenir les relacions sexuals, mentre que el segon es focalitzava en la violència física i les amenaces directes.⁴³ En la regulació actual el delictes d'agressió

³⁹ Sookhee Han, Heejin Jeong y Ami Jo. (2020). “Análisis de jurisprudencia sobre delitos sexuales de Grooming dirigidos a niños y adolescentes.” *Foro de Cultura Juvenil* , 145-171.

⁴⁰ Jeongmin Lee, Soojeong Lee y Hyeonyi Yeom. (2020). *Investigación de estimación de edad sobre los derechos de autodeterminación sexual de niños y adolescentes*. Ley de Género Ewha , 12 (2), 95-133.

⁴¹ Gancedo, Y., Amado, B. G., & Arce, R. (2018). *Prevalencia de los delitos de agresión sexual en España*. In Libro de actas XI Congreso Internacional de Psicología Jurídica y Forense (pp. 247-249). Andavira.

⁴² Alonso, I. A. (2020). *El delito de violación en el Código Penal español: análisis de la difícil delimitación entre la intimidación de la agresión sexual y el prevalimiento del abuso sexual*. Revisión a la luz de la normativa internacional. *Estudios de Deusto: revista de Derecho Público*, 68(1), 511-558.

⁴³ Reboredo Otero, A. (2020). *Distinción entre el delito de agresión sexual y el delito de abuso sexual en la legislación española*.

sexual en el tipus bàsic té una pena d'entre 1 a 4 anys de presó, mentre que si concorre alguna de les circumstàncies de l'apartat 2 de l'article 178 exposat anteriorment llavors el marge jurídic de la pena s'amplia a d'1 a 5 anys de presó.⁴⁴

En el *Criminal Act* sud-coreà no es contempla el delictes d'agressió sexual com a tal, sinó que ells tenen en el seu article 298 el delictes de **강제추행** (Gangje chuhaeng) que traduït significaria Acte Indecent o assetjament sexual⁴⁵. S'entén per Acte Indecent essencialment els tocaments de caire sexual sense consentiment. Per tal de definir que engloba el concepte de “tocaments de caire sexual” un s'ha de remetre a la jurisprudència assentada per la Cort Suprema de Corea del Sud, la qual ho defineix com aquelles conductes que siguin contraris a la moral sexual pública, que objectivament causin humiliació sexual o disgust a la gent normal i afectin a l'autodeterminació sexual de la víctima.⁴⁶ El grau d'autodeterminació vindrà determinat pel sexe de la víctima, el grau de voluntat expressada en el l'activitat sexual duta a terme, la seva relació amb l'agressor/violador, l'edat de la víctima, les circumstàncies objectives, els detalls sobre l'incident i la moral sexual social contemporània.⁴⁷

En addició al que s'ha exposat anteriorment, per tal de que es doni el supòsit de l'article 298 del *Criminal Act* sud-coreà s'ha de realitzar el delictes utilitzant violència o intimidació, és a dir, que el simple sotmetiment de la víctima no serveix per a constatar el delictes de “Acte Indecent”.⁴⁸ La pena del tipus bàsic d'aquest delictes és d'un màxim de 10 anys de presó o una multa d'un màxim de 15.000.000 won (10.518,70 euros aproximadament).⁴⁹ Aquests fets mostren que el delictes “d'Acte Indecent” de l'article 298 del *Criminal Act* Sud-coreà s'assimila una mica al delictes d'agressió sexual de l'article 178 del Codi Penal espanyol. Ja que, els actes descrits en el delictes “d'Acte Indecent” Sud-coreà entrarien dintre del supòsit de l'agressió sexual de l'article 178 CP, només que aquest darrer article no només recull els “tocaments indecents” sinó que engloba algunes conductes sexuals més. En l'article 299 es regula el que en coreà s'anomena quasi acte indecent o **준강제추행죄** (Jungangjae Chuhaengjwe), el qual resulta ser aquell supòsit en el que l'agressió sexual es realitza contra una víctima que es troba inconscient o inhabilitada i no es pot resistir a la violació. Lo important en aquest delictes per a que aquest article sigui aplicable es que l'estat de invalidesa no ha d'haver-lo provocat l'agressor perquè

⁴⁴Tascón, M. M. G. (2023). *El Delito de agresión sexual en su configuración por la Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual: comentario al artículo 178 del Código Penal*. Estudios Penales y Criminológicos, 43, 1-47.

⁴⁵ Lee Dong-myeong y Gyu-jin Jeong. (2013). *Una revisión criminológica de los agresores de agresión sexual*. Estudios Jurídicos, 49, 367-386.

⁴⁶ Hyukdon Kim. (2009). “El concepto de abuso sexual forzoso en el delito de abuso sexual forzoso.” *Revista de Justicia Penal*, 21 (1), 493-512.

⁴⁷ Liu Bugón. (2016). *Requisitos para que el abuso sexual forzoso constituya un delito de abuso sexual forzoso*. Investigación de Derecho Penal, 28 (4), 123-149.

⁴⁸ Jun Ho Kim. (2016). *Ámbito de interpretación del concepto de acoso forzoso en el derecho penal*. Justicia, 83-109.

⁴⁹ Liu Bugón. (2016). *Requisitos para que el abuso sexual forzoso constituya un delito de abuso sexual forzoso*. Investigación de Derecho Penal, 28 (4), 123-149.

del contrari llavors seria el tipus comú del delict de violació.⁵⁰ La pena que atorga el Codi Penal sud-coreà és la mateixa que per als delictes de l'article 198.

3.3 Violació

El tipus de violació es troba tipificat en l'article 179 del Codi Penal Espanyol, i en aquest es disposa que el delict es considerarà una violació quan es doni una agressió sexual en la que hi hagi accés carnal, sigui per via vaginal, anal, o bucal o bé s'introdueixi algun membre del cos o objecte en alguna de les dues primeres vies. En altres paraules la distinció entre una agressió sexual i una violació resideix en si hi ha hagut la inserció d'algun membre o objecte en les parts íntimes o la boca de la víctima. Una altra dada a tenir present és que per a que es constitueixi aquest delict es de vital importància la manca de consentiment. La pena assignada per a aquest delict és de 4 a 12 anys de presó. En canvi en el *Criminal Act* Sud-coreà els crims relatius a la violació es troben regulats en el capítol XXXII en aquest text. El delict de "violació" o 강간 (Kangkan) es troba en l'article 297, el qual la defineix com el crim de tenir relacions sexuals amb una altra persona utilitzant violència o intimidació. Hi ha 3 requisits que es necessiten segons aquest article i la jurisprudència per a constatar la comissió d'aquest delict; el primer és que hi ha d'haver una relació sexual, és a dir, penetració amb l'òrgan reproductor en els genitals de la víctima, ja que si no es així llavors passa a ser *Imitative Rape*, en segon lloc la víctima pot ser qualsevol persona, i tercer, per a aconseguir això ha d'haver utilitzat violència o intimidació d'algun tipus,⁵¹ ja que si bé és cert que no cal que hi sigui de manera directa, és essencial per a la constatació d'aquest delict que es sotmeti d'alguna manera a la víctima.⁵²

És important recalcar que l'aclariment del segon punt, la qual explica que qualsevol persona pot ser categoritzada com a víctima de violació, ve donada perquè abans de 2012 només les dones podien ser víctimes d'aquest delict, però degut a l'avenç de la societat i a l'aparició de casos de violació a dones transgènere llavors es va ampliar a que qualsevol persona podia ser víctima d'aquest delict.⁵³ No va ser tampoc fins al 2012 que la muller va poder ser considerada víctima de violació en cas de que l'agressor fos el seu marit.⁵⁴ La pena prevista per a aquest delict és de mínim 3 anys⁵⁵ de presó, però a diferència del Codi Penal espanyol el *Criminal Act* no disposa una pena màxima. L'article 297, com l'article 298, té la seva modalitat de quasi violació regulada en l'article 299, i la nomenclatura sud-

⁵⁰ Taemyung Kim. (2019). *Intento de cometer una cuasi violación contra una persona que está ebria y tiene dificultades para resistirse*. Estudios Jurídicos , 59 , 37-67.

⁵¹ Jaeyoung Lee. (2015). "Análisis de contenido cuantitativo de informes sobre delitos: centrándose en artículos sobre delitos de asesinato, robo y violación." *Revista de Administración de Seguridad Pública de Corea* , 24 (3), 207-237.

⁵² Hwajin Ryu. (2004). *Si la violación de una esposa constituye violación según nuestro derecho penal*. Estudios de la Mujer , 2 (67), 5-36.

⁵³ Hangyun Kim. (2013). *Interpretación y legislación de la violación y cuasi violación según el Código Penal Revisado*. Investigación de Derecho Penal , 25 (3), 81-103.

⁵⁴ Haktae Kim. (2010). "Un estudio sobre el debate teórico jurídico y el análisis de la jurisprudencia sobre la violación de esposas." *Revista de Derecho Extranjero* , 34 (1), 149-164.

⁵⁵ Beomjun Kim. (2007). "Un estudio sobre percepción de riesgo y juicio de valor por el delito de violación: diferencias entre hombres y mujeres." *Revista de la Asociación Coreana de Psicología: Sociedad y Personalidad* , 21 (3), 57-73.

coreana es **추강간** (Jonkangkan). El marc jurídic d'aquest delictes és el mateix que per al delictes de violació comú.

3.4 Imitative Rape

Com ja s'ha vist, en l'article 178.2 del Codi Penal espanyol es constata que entra dins de la consideració d'agressió sexual tots aquells actes que es realitzin contra una persona que es trobi privada dels seus sentits o contra aquelles víctimes que per qualsevol causa tinguin anul·lada la seva voluntat. En l'apartat 3 del mateix article es preveu el marge jurídic, el qual s'estableix entre l'any i els 5 anys de presó.⁵⁶ En el *Criminal Act* Sud-coreà es contempla com un delictes separat i diferent al d'agressió, aquest delictes es contempla en l'article 297-2 i es el que ells coneixen com a **유사강간** (Yusa Kangkan), que en català es traduiria com imitació o simulació de violació. Es denomina així a quan es produeix la inserció per part de l'agressor del seu òrgan sexual en alguna part que no siguin els genitals de la víctima o quan introdueix en els genitals de la víctima o anus quelcom que no sigui els seus òrgans sexuals (dits, objectes, etc.). En aquest cas també cal la concurrència de violència o intimidació. La pena prevista en el Criminal Act és de mínim 2 anys de presó.⁵⁷ Queda per tant evidenciat que mentre en la regulació espanyola es contempla com a delictes de violació tota inserció carnal per qualsevol via, sigui anal, bucal o vaginal, en els sistema Sud-coreà ho divideixen en dos delictes diferents, la violació i la imitació o simulació de violació. De qualsevol manera aquesta conducta es troba penada per ambdós regulacions, tot i que les penes mínimes establertes en la regulació Sud-coreana per a aquest delictes son inferiors a aquelles previstes al Codi Penal espanyol.

3.5 Delictes sexuals contra menors

Prèviament al 2010 l'edat de consentiment sexual a Espanya es trobava establerta en 13 anys, després però de l'aprovació de la Llei Orgànica 5/2010 de 22 de juliol de 2010, la qual modificava la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre del Codi Penal, l'edat de consentiment sexual en el nostre país va passar a fixar-se en els 16 anys,⁵⁸ cosa que implica que actualment mantenir relacions, consentides o no, amb algú menor d'aquesta edat comporta un delictes. Concretament el delictes regulat en l'article 181 del Codi Penal espanyol, en el qual es preveu una pena de presó de 2 a 6 anys per a quan concorre el supòsit de l'article 178 però la víctima és menor de 16.⁵⁹ Per al delictes de violació a un menor, és a dir, quan l'acte sexual impliqui penetració per via vaginal, anal o bucal, així com la introducció de

⁵⁶ Miranda, M. P. (2023). "El delito de agresión sexual. Reflexión con ocasión de la Ley orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual." *El Criminalista Digital*. Papeles de Criminología, (11), 1-18.

⁵⁷ Lim Seok-won. (2013). *Reexamen de las disposiciones sobre sanciones para delitos sexuales en virtud de la Ley Penal Revisada: Centrándose en plantear preguntas sobre el nuevo delito de pseudoviolaación: Centrándose en plantear preguntas sobre el nuevo delito de pseudoviolaación*. Estudios Jurídicos , 54 (2), 27-53.

⁵⁸ Monge Fernández, A. (2010). "De los abusos y agresiones sexuales a menores de trece años tras la reforma penal de 2010." *Revista de Derecho Penal y Ciencias Penales*, 15, 85-103.

⁵⁹ Cabrera Martín, M. (2019). *La victimización sexual de menores en el Código Penal español y en la política criminal internacional*.

qualsevol membre corporal u objecte per qualsevol de les dues primeres vies, i la víctima no superi els 16 anys la pena prevista és d'entre 8 a 12 anys de privació de llibertat. En el Codi Penal Sud-coreà es contempla en el seu article 305 el delict de violació a un menor, o **미성년자의제강간죄** (Miseongyeonjawijae Kangkanjweh), el qual castiga a aquella persona major de 19 anys que cometi una agressió sexual contra un persona d'entre 13 i 16 anys.⁶⁰ Si ha mediat o no consentiment en aquests casos, tal i com també passa en Espanya, és completament irrellevant.

Aquest fet ve donat perquè l'edat de consentiment actualment a Corea del Sud és a partir dels 16. Tal i com passava a Espanya abans de l'aprovació de la Llei Orgànica 5/2010 de 22 de juliol de 2010, anteriorment l'edat de consentiment sexual era a partir dels 13 anys, però això va canviar gràcies a que l'Assemblea Nacional va aprovar el projecte de llei del 29 d'abril de 2020. El que preveu el Criminal Act respecte a la pena d'aquest delict és que l'agressor, el qual ha de ser major de 19, es troba subjecte a les disposicions i penes dels articles anteriors (arts. 297, 297-2, 298, 301 o 301-2).⁶¹ La particularitat de la regulació sud-coreana es que per a que hi hagi una condemna per agressió sexual a un menor d'entre 13 i 16 anys l'agressor ha de ser major de 19 anys, però si per contra la víctima és menor de 13 anys l'edat de l'agressor deixa de ser rellevant, i per tant tot i que l'agressor sigui fins i tot menor d'edat aquest podrà ser condemnat pel delict de l'article 305.⁶² És important no confondre la provisió amb la llei de Protecció Sexual de Nens i Adolescents o també anomenada **아청법의** (Acheong beobwi) o Llei Acheong.

3.6 Temptativa

La temptativa es dona, segons l'article 16 del Codi Penal espanyol, “cuando el sujeto da principio a la ejecución del delito directamente por hechos exteriores, practicando todos o parte de los actos que objetivamente deberían producir el resultado, y sin embargo éste no se produce por causas independientes de la voluntad del autor”, és a dir, quan no ha arribat a consumir-se l'acte delictual. L'ordenament jurídic espanyol preveu respecte a la temptativa, que aquells que cometin un delict en grau de temptativa se'ls imposarà una pena inferior en 1 o 2 graus a aquella pena prevista per al delict consumat.⁶³ En contrapartida el *Criminal Act* disposa en el seu article 300 que la simple temptativa dels delictes contra la llibertat sexual regulats en el codi ha de ser i serà castigada, però no es disposa ni determina cap pena concreta.

⁶⁰ Seung Min Kim. (2015). *Crítica a la interpretació jurídica del delict de violació constructiva de una menor de edad (artículo 305 de la Ley Penal)*: Centrándose en la sentencia de la Corte Suprema de 2014. 13. 11. 2014 Sentencia Do 9288: Centrándose en la sentencia de la Corte Suprema de 2014. 13. 11. 2014 Haz la regla 9288. Ley de Género Ewha , 7 (1), 139-169.

⁶¹ Park Yeonju, Changgeun Han y Wonhee Cho. (2017). *Estudio de análisis de sentencias sobre delitos sexuales contra niños y adolescentes en Corea*. Bienestar infantil coreano , (58), 47-76.

⁶² Hangyun Kim. (2013). *Normas de edad para la violación a menores en el derecho penal y la protección sexual de niños, niñas y adolescentes*. Investigación de Derecho Penal , 25 (1), 105-132.

⁶³ Código Penal (CP). Ley Orgánica 10/1995. Artículo 62. 23 de noviembre de 1995.

3.7 Agreujants

En la legislació penal espanyola es contemplen diversos agreujants en l'article 66, així mateix però els delictes contra la indemnitat sexual son diferents, doncs els seus agreujants ja es troben regulats en els propis articles que es troben el Títol VIII del Codi Penal. Primerament el seu tipus agreujat de violació es troba en el segon apartat del propi article 179, que es dona quan concorre l'ús de força, violència o intimidació, o quan la víctima es trobés privada dels seus sentits, es preveu però que la pena sigui d'entre 6 a 12 anys de presó.⁶⁴ Tot seguit en l'article 180 es contemplen diversos augments de les penes de delictes sexuals en el tipus bàsic per la concurrència de determinats agreujants contemplats en el mateix article 180. Els agreujants enumerats en aquest article son: quan els fets han estat comesos en grup, els actes particularment degradants, les agressions contra una persona d'especial vulnerabilitat (per edat, discapacitat, malaltia, etc.), les agressions contra la muller o parella (dona), l'ús de posició de superioritat respecte de la víctima, quan concorre l'ús d'armes o medis perillosos que podrien causar la mort o lesions o en els casos en que s'hagi drogat a la víctima. Per tant, si es dona qualsevol de les circumstàncies exposades anteriorment les penes privatives de llibertat passen a ser de 2 a 8 anys pel delictes d'agressió sexual (art. 178.1 CP), de 5 a 10 anys per al delictes anterior quan per realitzar aquest s'hagi fet ús de violència o intimidació (art. 178.3 CP), de 7 a 17 anys pel delictes de violació (art. 179.1 CP) i de 12 a 15 anys pel delictes de violació quan concorre violència, intimidació o incapacitació (art. 179.2 CP).

En l'apartat 2 de l'article 180 es preveu que si concorren dos o més dels agreujants esmentats prèviament llavors la pena estipulada en l'apartat 1 s'aplicarà en la seva meitat superior i en l'apartat 3 es disposa que quan l'agressor ostenti un càrrec de poder públic com funcionari o policia a més de la pena que pertocaria segons el delictes comès, s'afegeix una inhabilitació absoluta de 6 a 12 anys.⁶⁵ Pel que a la República de Corea, respecte aquest fet, dins del *Criminal Act* no es contempla cap agreujant, ara bé en la seva legislació trobem els delictes dels articles 301, 301-2 i 303. En l'article 301 es disposa que qui cometi un delictes sexual i a sobre causi la mort o alguna lesió a la víctima serà castigat amb cadena perpetua o un mínim de 5 anys.⁶⁶ En cas de que es dugui a terme l'agressió sexual i a sobre s'assassini a la víctima l'article 301-2 estipula que la pena és, cadena perpètua, la mort o empresonament de mínim 10 anys.⁶⁷ Fet que difereix completament de la legislació espanyola, ja que, en aquesta no només no existeix actualment la pena de mort, sinó que a més a més la cadena perpètua no ho és degut a que si ho fos incompliria amb el principi de reeducació i reinserció que s'estableix en l'article 25.2 de la Constitució espanyola, pel que es constitueix com cadena perpetua revisable. Finalment és en l'article

⁶⁴ Ramiro Ortega, M. Á. (2023). *Análisis jurídico-penal de la Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual: origen, contenido y problemática*.

⁶⁵ Carretero Sanjuan, M., & Velado, L. (2020). *Pasado, presente y futuro de los delitos de agresión y abuso sexual: una aproximación legislativa. Cartografía de los micromachismos: dinámicas y violencia simbólica*, 327-350.

⁶⁶ Song Si-seop. (2008). *Reconstrucción del concepto de lesión en la violación y el homicidio*. Ley Donga , (42), 117-143.

⁶⁷ Park Yangbin. (2000). *[Derecho penal] Delitos de violación, lesiones y lesiones, y asesinato y homicidio*. Altimetría , 45 (3), 83-89.

303 que s'imposa la pena de no més de 5 anys per als casos d'agressions sexuals en les que concorri abús de superioritat.⁶⁸

3.8 Assetjament sexual

L'assetjament sexual és el delicte que es troba regulat per l'article 184 del CP espanyol. En el tipus bàsic d'aquest s'estipula que serà castigat amb una pena de 6 a 12 mesos de presó o d'una multa de 10 a 15 mesos i inhabilitació especial per un període d'entre 12 a 15 mesos a aquelles persones que sol·licitin favors d'índole sexual per a sí mateixos o tercers, a algú en l'àmbit d'una relació laboral, docent, de prestació de serveis o anàloga, que sigui continuada o habitual, i que aquesta conducta desemboqui en una situació objectivament intimidatòria, hostil o humiliant per a la víctima.⁶⁹ A més a més en l'apartat 2 de l'article 184 es preveu un augment de la pena a entre 1 i 2 anys de presó i inhabilitació especial d'entre 18 a 24 mesos, si l'agressor ha fet ús d'una posició de superioritat o anunciant de manera tàcita o expressa la intenció de causar un mal a la víctima en cas de negar-se, o si s'ha comés l'assetjament en algun centre de protecció o reforma de menors, centre d'internament de persones estrangeres, o qualsevol altre centre de detenció, custòdia o acollida.⁷⁰ Pel que fa a la legislació sud-coreana dins de l'article 298, el qual conté el delicte "d'actes indecents", també es trobaria l'assetjament sexual en el treball o 직장 내 성희롱 (Jigjang ne seonghuirong). En aquest tipus delictuós no importa el gènere, ni l'edat ni el treball. L'assetjament sexual engloba des d'abraçades, petons, tocaments inapropiats, missatges, fer bromes sexuals o comentaris, parlar de la vida sexual d'algú o preguntar sobre la vida sexual d'una altra persona. La pena més comuna d'aquest delicte és una multa administrativa.⁷¹

En síntesis la legislació espanyola i la sud-coreana s'assemblen bastant una a l'altra en matèria de delictes sexuals, però la principal diferència resideix en la figura del consentiment. D'una banda en l'actual legislació espanyola el consentiment és el requisit principal i fonamental per a la constatació d'un delicte sexual. D'altra banda en la regulació sud-coreana el consentiment no es contempla de manera expressa sinó que és vist com una cosa més bé secundària, però el que sí que és vist com un requisit essencial és la concurrència d'algun tipus de violència o intimidació en menor o major grau.

⁶⁸ Hyunwook Jo. (2013). *Estudio de jurisprudencia: Tentativa de delito agravado – Corte Suprema 2008.4. 24. Sentencia de 2007 Do 10058 y Tribunal Superior de Daegu 2013.5. 29. Sentencia 2012 N° 776 decisión*. Ley Hongik , 14 (4), 717-738.

⁶⁹ CLAUDIA, C. B. M. (2003). *El acoso sexual en el medio laboral y académico* (Doctoral dissertation, Universidad de Salamanca).

⁷⁰ Pérez Guardo, R. (2012). "Las limitaciones en la cuantificación del acoso sexual laboral en España." *Athenea Digital: revista de pensamiento e investigación social*, 12(2), 0199-219.

⁷¹ Elim Kim. (2009). *Concepto legal y criterios para el "acoso sexual en el lugar de trabajo"*. *Derecho del Trabajo* , (32), 309-347.

3.9. Estudi d'estadístiques

L'efectivitat i eficàcia d'una legislació es mostren en els resultats, i en el cas dels delictes sexuals per tal de determinar si son o no efectives les lleis i mesures cal mirar les estadístiques. Els factors que interessen en aquest cas són el numero de denúncies, el número de persones condemnades per aquest tipus de delictes i la evolució en el temps d'aquestes xifres. Les xifres tractades a continuació respecte a Espanya es troben conformades per casos anteriors a l'aprovació de la Llei del “*Només sí és sí*” (casos anteriors a setembre del 2022) i casos posteriors a la seva entrada en vigor. És difícil comparar a partir d'estadístiques els sistemes d'ambdós països per establir quina legislació és més efectiva degut a que hi ha aspectes socio-culturals que influeixen en el resultat però que no es tenen en consideració en les estadístiques. Previ a l'estudi de les estadístiques cal aclarir que el concepte violació s'utilitzarà en la definició prevista en la regulació espanyola, per lo que englobarà tant la violació com el delictes de *Imitative Rape* de la legislació sud-coreana, i que el concepte d'agressió sexual s'utilitzarà per referir-se tant a les agressions sexuals definides com a tal en la legislació espanyola com els Actes Indecents previstos en el *Criminal Act* sud-coreà. També és de rellevància subratllar que les dades exposades a continuació no demostren del tot la realitat, ja que, només computen els delictes registrats. Cal saber que hi ha delictes d'aquesta índole que no son denunciats ni exposats, degut a que la víctima té por o no creu en que el sistema l'ajudi. Ergo les estadístiques estudiades no són una mostra 100% verídica de la realitat d'aquests països, però sí que se li apropa.

3.9.1 Comparació dels delictes registrats en els darrers 7 anys

El primer paràmetre objecte d'anàlisi és la quantitat de violacions i agressions sexuals registrades en cada país en 2022. Tal i com es mostra en la gràfica de l'Annex 1.1 a Espanya va haver un total de 19.013 casos de delictes sexuals, 11.426 van ser d'agressió sexual i 4.270 de violació. Segons la quadrícula de l'Annex 1.3 de l'Agència Nacional de Policia de Corea del Sud els casos de violació en 2022 pugen a 6.414 mentre que les agressions sexuals son 15.864. Centrant l'atenció només en les xifres de cada país en 2022 sobre els casos registrats de delictes sexuals es mostra que a Corea del Sud hi ha un índex més elevat de casos que no pas a Espanya, amb una diferència de 2.144 casos de violació i 4.438 casos d'agressió sexual. Així mateix com ja s'ha dit, qualificar les mesures preses pels respectius estats amb només aquestes dades resultaria difícil degut a la diferència socio-cultural d'ambdós països llavors per tal de valorar millor l'efectivitat de les legislacions és important estudiar l'evolució de les xifres de casos registrats durant diferents anys. Per això el pròxim paràmetre a abordar és la variació en les xifres de delictes sexuals registrats des de 2016 a 2022.

La taula de l'Annex 1.3 mostra que a la República de Corea en el 2016 va haver 5.738 casos de violació, i 16.054 d'agressions sexuals. A Espanya en el mateix any les xifres van ser de 1.793 casos de violació i 6.233 d'agressions sexuals. En l'any 2017 les violacions a Corea del Sud pujaven a 5.859, i les

agressions sexuals 17.947, mentre que a Espanya els casos de violació registrats van ser 2.136 i els d'agressions sexuals 6.580. Els casos registrats de violació en el 2018 a Espanya van ser de 2.744 i els d'agressions sexuals 7.983, xifres que segueixen sent inferiors als 6.069 casos de violació, i 17.053 d'agressions sexuals. Pel que fa al 2019 Espanya segueix tenint xifres més reduïdes amb un total de 3.079 violacions i 8.885 agressions, que Corea del Sud, en el qual es van registrar 6.092 violacions i 17.120 agressions. Aquesta inferioritat de casos registrats es manté també en els 2 anys anteriors a 2022, ja que Espanya va registrar en el 2020, 7.276 agressions sexuals i 2.785 violacions, i en el 2021, 10.061 agressions i 3.795 violacions; mentre que a Corea del Sud en el 2020 la xifra de violacions pujava a 6.136 i la d'agressions a 15.344, i en el 2021 es van registrar 6.077 violacions i 13.962 agressions sexuals.

3.9.2 Anàlisi d'estadístiques de delictes sexuals en base al gènere de l'agressor

Si bé no és possible establir quin sistema és més eficaç, perquè encara no hi ha dades sobre l'impacte de la modificació de la legislació espanyola en les estadístiques sobre delictes sexuals, el que és evident és que l'índex de delinqüència sexual és major a Corea del Sud, que a Espanya. Aquest fet pot venir influenciat per la cultura de cada país. La visió de gènere és un factor important en aquests delictes, tenint en compte que la gran majoria de víctimes són dones. La gràfica del Annex 1.2 mostra que del total d'agressions sexuals registrades en 2022 a Espanya en el 83% dels casos la víctima era dona, mentre que en el cas de les violacions el percentatge era del 90%. La taula de l'annex 1.3 exposa també que en els 6.414 casos de violació registrats en el 2022, 6.226 eren contra dones i que de les 15.864 agressions sexuals registrades en 14.196 la víctima era una dona.

Queda per tant clar que el factor del gènere sí és rellevant en els delictes sexuals. Per lo que és possible concloure que la visió de gènere de cada país i la desigualtat entre homes i dones d'aquests influeix molt en les xifres de delictes contra la integritat sexual. Llavors si bé és cert que són dos països desenvolupats és evident al analitzar les seves respectives cultures i societats aquestes difereixen molt una de l'altra. La República de Corea així com altres països asiàtics té una cultura encara bastant patriarcal i classista, que poc a poc va disminuint però que encara està present de manera important. D'altra banda Espanya, influenciada per la mentalitat europea i el gran avanç dels moviments feministes en aquest continent, és actualment un país on la igualtat de gènere s'està tornant una realitat. Aquest fet porta a pensar que, al descartar la regulació legislativa com a variable, la diferència de casos registrats de delictes sexuals bé donada per motius socio-culturals i no per les regulacions implementades en la seva contra.

4. OPINIÓ PÚBLICA ENTORN A LA LLEI I CONTROVÈRSIES VINCULADES

En els estats socials i democràtics de dret la sobirania de l'estat emana del poble, i per tant quan aquest escull a aquells que crearan les normes i lleis que el regiran esperen que les seves ideologies i moral es vegin reflectides en aquesta. Com que en aquests estats hi prolifera el pluralisme polític no és d'estranyar que hi hagi gent amb opinions diferents dins d'un mateix país. Com a conseqüència d'això ens trobem que a vegades les lleis aprovades per la representació popular no agraden a tothom, fent així que sorgeixin polèmiques i la gent vulgui expressar el seu parer sobre la matèria. Espanya i Corea del Sud no són diferents, i degut al recent moviment feminista dels últims anys i a la tendència política conservadora que va en augment a Europa tot allò relatiu als delictes sexuals s'ha convertit en tema constant de debat i manifestacions. La població no es conté a l'hora de criticar les resolucions imposades als casos mediàtics, mostrant la seva desavinença amb la legislació o amb el sistema judicial.

4.1 Controvèrsia amb la Llei “Només sí es sí”

A Espanya l'aprovació de la Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual, i per consegüent la modificació del Codi Penal, va portar una allau de debats i discussions sobre la legalitat de la llei. Aquesta llei revolucionària va introduir una modificació en la legislació de delictes sexuals, fent que el consentiment EXPRES passes a ser la condició definitiva per a poder constatar la producció d'un delictes sexual, deixant així de banda la concurrència d'ús de força o intimidació en la comissió. Atès a aquest fet es va produir la unificació dels abans coneguts com delictes d'abús sexual i delictes d'agressió sexual en 1 sol delictes d'agressió sexual. A més a més van incloure nous delictes, provocant que el marge jurídic de les penes fos ampliat i es reduïssin les penes mínimes i ampliessin les penes màximes⁷². El problema que va provocar aquesta regulació va ser que el principi de retroactivitat favorable al reu va permetre als reclusos sol·licitar una revisió dels seus casos i que se'ls aplicués la llei més favorable. Desencadenant d'aquesta manera que hi hagués una reducció de penes de condemnats per delictes sexuals.⁷³ Aquest fet va descontentar e inquietar a la població, ja que, molta gent amb un pensament fatalista i punitivista, que no creu gaire en la reeducació i reinserció del reclusos, va començar a queixar-se i reclamar que aquesta llei només provocaria que els criminals per delictes sexuals poguessin quedar lliures abans de temps i possiblement reincidir, cosa que els provocava que una sensació d'inseguretat i desprotecció per part de l'estat.⁷⁴

⁷² Álvarez, P. G., Fontán, M. V. C., & Ramos, M. R. (2023). *Perspectiva de género en la Ley del «Solo sí es sí»: Claves de la polémica. Perspectiva de género en la Ley del «Solo sí es sí»: Claves de la polémica.*

⁷³ Jose Rico, y Ricard Gràcia (2023). *Ley del 'sólo sí es sí': así cambiarían las condenas con la reforma del PSOE*. Barcelona 07 MAR 2023.

⁷⁴ Fernández, P. A. (2024). “Las bases culturales del punitivismo en España.” *OBETS: Revista de Ciencias Sociales*, 19(1), 17-32.

Així mateix però mentre a Espanya hi ha gent que es queixa de la nova llei a Corea del Sud les associacions que lluiten pels drets de les dones reivindiquen la falta de la figura del consentiment en la redacció del delictes de violació, ja que la Llei Criminal de Corea del Sud defineix la violació com l'activitat sexual contra la voluntat d'algú utilitzant la violència o la intimidació. Aquesta redacció provoca que la acusació hagi de provar que l'agressor va utilitzar violència o intimidació contra la víctima. A sobre en els casos en els que la víctima es troba inhabilitada o inconscient es classifiquen com Quasi violació. Les associacions que lluiten per la igualtat consideren que la llei en matèria de delictes sexuals es troba desfasada porten demanant que s'inclougui en la definició de violació el sexe no consensuat⁷⁵. Aquesta idea però es fortament oposada per alguns homes que creuen que un sistema basat en el consentiment com a requisit essencial per a constatar una violació augmentaria els casos d'acusacions falses, a més de que troben difícil provar l'existència o inexistència de consentiment. Tot i que la proposta d'ampliació va ser proposada al govern per la ministra d'igualtat el ministeri de justícia va anunciar a la premsa que no tenia cap intenció de realitzar dita ampliació ni de revisar les penes dels delictes sexuals⁷⁶. Un polític sud-coreà va al·legar que la revisió només provocaria que s'empitjoressin els conflictes per gènere degut al augment que hi hauria de denúncies falses de violació. Ergo tot i les mobilitzacions en xarxes del #MeToo les reformes proposades van ser denegades amb l'argument principal de que la prova de l'existència o inexistència de consentiment es extremadament difícil.⁷⁷

4.2 Penes massa “lleus” o massa “greus”

A la República de Corea en els darrers anys hi ha hagut un increment considerable en el nombre de moviments feministes que reclamen i reivindiquen la igualtat de gènere. L'increment però va créixer exponencialment a partir d'un cas mediàtic d'una dona que va ser filmada sent violada per 3 dels seus companys es va iniciar un moviment de conscienciació contra la violència sexual. La dona va acusar a la seva companyia de no tenir polítiques que fossin bones per a les dones i que la única cosa que van fer es tapar-ho en comptes d'investigar l'incident que ella va reportar. Arrel d'aquest cas més dones van sortir a parlar de les seves experiències fent així que el 9 de novembre de 2017 el parlament sud-coreà revisés la llei d'equitat de gènere per introduir penes més elevades. El ministeri d'igualtat laboral va anunciar que havien augmentat les penes però no van esmentar res més. Els experts encara consideren que la conscienciació sobre l'assetjament sexual a Corea del Sud es baixa, degut al patriarcat instaurat en la societat sud-coreana. El 78% de les dones decideixen no denunciar degut a la poca fe en el sistema. El problema principal es que tot i que existeix la llei el problema real es la cultura patriarcal que encara

⁷⁵ Yoo Taekwon. (2021). *La violación y el consentimiento sexual como delitos violentos, centrándose en la revisión del veredicto del "juego de situación de violación"*. Ley de Género Ewha , 13 (3), 105-144.

⁷⁶ Park Soo-hee. (2015). “Una revisión crítica de las disposiciones sobre delitos de violencia sexual en virtud de la Ley Penal Revisada.” *Revista de Derecho* , 32 (4), 171-196.

⁷⁷ Lee Hyo-jin (2023). *Is non-consensual sex not rape?. Gender ministry's policy U-turn ignites debate over rape.*

persisteix en molts llocs de treball, ja que la majoria de casos passen dins de la esfera laboral i la víctima no denuncia molts cops per por a perdre la feina.⁷⁸

Aquesta dicotomia pública en allò que concerní a les penes dels delictes no és res de nou. Actualment, en aquest aspecte, el sistema espanyol es basa en el model europeu, el qual promulga la visió humanitària de que la finalitat de la pena privativa de llibertat és la reeducació del reclus per a la seva reinserció posteriorment en la societat, ja que aquests també són persones i va en contra dels drets humans i la dignitat humana el forçar-los a treballs, torturar-los o fer-los viure en circumstàncies decadents⁷⁹. L'article 25.2 de la Constitució Espanyola recull aquest principi no punitivista, però una part important de l'opinió popular difereix una mica d'aquesta visió humanitarista de les penes, i tendeix més al pensament punitivista de Foucault. Degut a això part de la població no creu que determinats delinqüents puguin ser reinsertats en la societat, com per exemple els assassins o violadors, i al no creure en la reeducació i reinserció consideren que la nova llei comporta l'alliberació de reclusos que el que faran és reincidir i causar més dany⁸⁰. Aquesta gent són els mateixos que també demanen públicament l'enduriment de les penes de determinats delictes perquè no consideren proporcional els danys que es causen amb les penes de privació de llibertat imposades. Espanya però no és l'únic país on l'estat i la ciutadania es troben en conflicte respecte a les penes regulades en les lleis per a determinats delictes. Tal i com, ha quedat evidenciat a Corea del Sud també hi ha descontent amb les penes regulades pels delictes contra la indemnitat sexual.

4.3 El cas Alves

Un cas extremadament controversial i recent aquí a Espanya és el cas de la violació comesa pel famós ex-jugador de futbol Dani Alves da Silva. Els fets que van ser provats en el cas són que el senyor Alves va acudir amb un amic el 31 de desembre de 2022, al voltant de les 2:45 de la matinada, a una discoteca de Barcelona. Allà va accedir a una de les zones reservades que es deia "Moet", i es va ubicar en una taula des de la qual podia accedir a un altre reservat anomenat "Suite". A les 2:40 del matí del mateix dia la víctima, que anava acompanyada amb la seva cosina i la seva amiga van accedir a la zona reservada "Moet" convidades per uns nois. L'acusat i el seu acompanyant van decidir convidar a la víctima i a les seves acompanyants a un copa de xampany amb ells, la qual a l'inici va ser rebutjada per les dones però després d'insistir van acabar accedint i van anar a asseure's amb ells. Després de la copa de xampany van estar ballant i xerrant els cinc, i cap a les 3:42 del matí el senyor Alves i la víctima es van dirigir cap al lavabo del reservat "Suite". Un cop a allà el Sr. Alves va pretendre penetrar vaginalment a la víctima i per fer-ho va utilitzar la força, tirant-la així al terra i colpejant-li el genoll.

⁷⁸ Chang May Choon (2017). *Workplace sexual harassment in South Korea sparks anger, and tougher penalties for offenders*. 18 NOV 2017.

⁷⁹ Zapico Barbeito, M. (2009). *¿ Un derecho fundamental a la reinserción social?: reflexiones acerca del artículo 25.2 de la CE.*

⁸⁰ González, E. A. (2015). "Delimitando el punitivismo. Las actitudes de los españoles hacia el castigo de los infractores juveniles y adultos." *Revista española de investigación criminológica*, 13, 1-30.

La víctima va sol·licitaren aquell moment al Sr. Alves que la deixés marxar, cosa a la que el processat no va fer cas. Al trobar-se la víctima en aquesta situació en un lavabo petit i sense possibilitats de sortir, ja que el Sr. Alves li estava bloquejant la sortida, i veient que l'acusat tenia una actitud agressiva i violenta es va bloquejar i no va saber reaccionar. Finalment, el Sr. Alves utilitzant la seva força física, restringint així l'oposició per part de la víctima, va inclinar a aquesta contra el lavabo i la va penetrar vaginalment, sense condó, fins a ejacular dins d'ella sense el seu consentiment. Immediatament després, va sortir del lavabo i va deixar a la víctima allí, per procedir a dirigir-se a una altra taula. Temps després la víctima va sortir del lavabo a buscar a la seva cosina per a demanar marxar d'aquell lloc. La víctima al sortir va trencar a plorar i els va explicar el que havia ocorregut a les seves acompanyants i al personal de la discoteca, qui va activar immediatament el Protocol d'Agressions sexuals. Es va escoltar a l'afectada a l'hospital clínic on li van fer els estudis corresponents.⁸¹

Aquest va ser un cas molt mediàtic que va encendre en el seu moment les xarxes. En dia 22 de febrer del 2024 l'Audiència Provincial de Barcelona va fallar en la seva sentència 14/2024 (ECLI:ES:APB:2024:14) que “condenamos a Dani Alves da Silva como autor responsable de un delito de violación de los artículos 178 y 179 del Código Penal, concurriendo la atenuante de reparación del daño del artículo 21.5 CP” que en altres paraules ve a significar que el van condemnar per violació i agressió sexual, però se li va aplicar l'atenuant del 21.5 perquè va oferir indemnitzar a la víctima amb 150.000 euros pels danys que li va causar. La pena imposada per l'audiència va ser de 4 anys i sis mesos de presó, la pèrdua del dret a sufragi passiu, la posterior llibertat vigilada per un període de cinc anys, l'ordre d'allunyament de la víctima i el pagament de la indemnització de cent 150.000 euros. També se'l va condemnar com a responsable d'un delictes de lesions a pagar 2 mesos de multa. Actualment és dels casos més coneguts en el que per dictar sentència s'apliquen les disposicions del Codi Penal reformades per la Llei Orgànica 10/2022 de 6 de setembre. En la seva sentència el tribunal desenvolupa una llarga argumentació respecte al tema del consentiment, ja que és la peça essencial d'aquest cas degut a que la llei del “*Només sí és sí*” converteix el consentiment en la gran causa penal. L'Audiència explica que segons la nova llei no només el consentiment pot ser revocat en qualsevol moment sinó que també és rellevant que aquest es presti per cadascuna de les diferents pràctiques de l'intercanvi sexual. En el cas Alves no sols no consta que la víctima prestés el seu consentiment sinó que a sobre hi ha proves de que aquesta va ser sotmesa a la força. El tribunal reitera que el consentiment ha de ser clar i directe abans i durant el sexe, i que per tant les insinuacions i actituds com poden ser abraçar o apropaments íntims no constitueixen en cap moment consentiment algun.

L'opinió de la gent es va veure dividida, però una cosa va quedar evidenciada i és que ningú estava content amb la nova legislació en matèria de delictes sexuals implantada, ni amb el sistema judicial. Per

⁸¹ Sentència de la Audiència Provincial de Barcelona 14/2024 (ECLI:ES:APB:2024:14) de 22 de febrero de 2024.

una banda hi havia aquelles persones que reivindicaven que el que havia fet el exfutbolista era un acte aberrant i que la sentència imposada era massa baixa. Gent que sol·licitava que se li aplicués la pena d'11 anys de presó demanada per la fiscalia o la pena màxima per a aquest delictes, que és de 12 anys, que la víctima va demandar al tribunal.⁸² D'altra banda hi havia els simpatitzants del Sr. Alves, que reclamaven que la nova reforma del Codi Penal així com la Llei Orgànica 10/2022 de 6 de setembre, suposaven una clara violació al principi de presumpció d'innocència, degut a que era la part acusada qui havia de provar que no havia comés el delictes. Aquests individus proclamaven i encara proclamen que la nova llei només portarà a que homes innocents acabin condemnats per delictes sexuals que no han comés, ja que com es dona veracitat sense necessitat de proves al testimoni de les víctimes, les quals majoritàriament son dones, aquestes poden fer acusacions falses i arruïnar la vida d'algú. També reivindiquen que és massa difícil demostrar si hi ha hagut consentiment o no i que per tant tot queda pràcticament en mans de la "víctima" atorgant així un poder a les dones que el que fa es causar una situació de desigualtat injusta.⁸³ El cas Alves és per tant un clar exemple que una part bastant gran de la població no es troba conforme amb la regulació espanyola dels delictes sexuals.

4.4 El cas Cho Doo Soon

Cho Doo Soon és referit pels sud-coreans com l'home més odiat de la República de Corea i encara avui dia, 16 anys després dels fets, la gent reivindica que la sentència que li va caure no era suficient pel dany que havia provocat. Tot va passar el 12 de desembre de 2008 al matí, aquell dia Na-young, una nena de 8 anys, anava sola camí a l'escola. El que els nens petits vagin sols a llocs que no queden gaire lluny de casa és una pràctica bastant comuna en pobles petits de Corea del Sud, llavors la imatge de Na-young caminant sola pel carrer no va estranyar a ningú. La nena anava tranquil·lament quan en la porta de l'església d'Ansan, la qual no quedava més que a un parell de metres de la seva escola, va ser interceptada per Cho Doo Soon, que en aquell moment tenia 56 anys. L'home va procedir, aprofitant que no hi havia ningú a prop, a arrastrar a la nena fins un petit lavabo en el pis superior de l'església, on la va procedir a cometre els delictes. Primer va intentar obligar a la nena a fer-li una fel·lació, però aquesta es va resistir, provocant que l'home es posés agressiu i procedís a colpejar-la, mossegar-li la galta i estrangular-la fins a deixar-la inconscient. Aprofitant l'estat d'inconsciència Cho Doo Soon va començar a abusar d'ella, violant-la per diferents parts del seu cos. Diversos informes sobre el cas constatant que l'abús va ser tal que els òrgans interns de Na-young van començar a sortir per les seves parts íntimes, i l'home en comptes de parar va re introduir els òrgans amb les seves mans i va continuar amb l'agressió. A lo llarg de tots aquests esdeveniments Na-young es despertava i quedava inconscient

⁸² Fior, A., & Escuredo, Á. C. (2023). *Tratamiento y trazabilidad de la (des) información en el 'Caso Dani Alves': configuración de los flujos de opinión dominantes en los espacios digitales y medios de comunicación*. In *Después de la pandemia: el camino de la investigación en comunicación* (pp. 21-33). Fragua.

⁸³ Barba Arteaga, C. (2023). *Los relatos de la violencia sexual: análisis del discurso mediático del caso de Dani Alves en los periódicos El País y El Mundo*.

múltiples cops, degut als constants cops i estrangulaments que Cho Doo Soon li feia. Passada mitja hora l'agressor la va donar per morta i va començar a netejar l'escena amb un drap i una mica d'aigua i al acabar va deixar l'aixeta encesa i va marxar. En aquell moment Na-young va recuperar la consciència i va procedir a arrastrar-se fins a fora del lavabo per demanar ajuda. La policia al arribar va trucar immediatament a l'ambulància, dins d'aquesta mentre estava sent atesa Na-young va donar les seves dades i les dels seus pares, a qui van trucar immediatament. L'estat de la noia era tal que es va considerar que era un miracle que estigués viva encara, van haver d'operar-la només arribar a l'hospital, però abans van prendre mostres biològiques del seu cos.⁸⁴ Després d'investigar el lloc del crim la policia va trobar tres empremtes que passades per la base de dades de la policia van coincidir amb les que tenien registrades del violador i criminal reincident Cho Doo Soon. Al comprovar les càmeres de vigilància van veure que un home de les seves característiques va ser qui havia pres a la nena. El testimoni que va donar Na-young també va ser clau per trobar al seu violador. Cho Doo Soon va declarar en el seu moment que era un alcohòlic i que no era conscient dels seus actes quan es trobava en estat d'embriaguesa i que no recordava res del crim. Així mateix però si bé totes les proves apuntaven a que ell era culpable el tribunal va reduir la seva condemna perquè al cometre el crim l'agressor estava alcoholitzat fent que el condemnessin a 12 anys de presó i 7 de llibertat condicional vigilada per polsera electrònica.⁸⁵

El cas va ser extremadament polèmic i el poble sud-coreà reclamava una pena major pels actes atroços que havia comés aquest home. La indignació de la ciutadania va ser tal que es van crear múltiples protestes de manera massiva que exigien que es fes justícia per a la víctima, i que el govern implantés més mesures per a protegir als nens d'actes similars.⁸⁶ Malgrat les reivindicacions i reclamacions tant de la gent com de la família de la víctima Cho Doo Soon va ser posat en llibertat el 12 de desembre de 2020. El més xocant és que una vegada fora va procedir a continuar vivint en el que abans era el seu domicili, el qual es troba a prop del de la família de la víctima. La seva sortida va re-avivar la polèmica i es van tornar a organitzar protestes en oposició a les mesures preses pel govern. La gent clamava que expulsessin a aquest home de la ciutat o que fins i tot fos executat. L'odi popular va arribar al punt de que Cho Doo Soon va necessitar d'escolta policial per a prevenir altercats o agressions contra la seva persona. Aquest i altres casos mostren el grau de desacord de la societat sud-coreana respecte a la regulació legislativa dels delictes contra la indemnitat sexual.⁸⁷

⁸⁴ Seonhyeong Lee. (2015). "Características de la mayoría crítica en el espacio online: el caso Cho Doo-soon y los blogs." *Revista de Cibercomunicación* , 32 (4), 43-80.

⁸⁵ Park Jinyoung. (2009). "Informe sobre los derechos humanos del autor del "incidente de Nayoung"." *Diario Kwanhun* , (113), 268-273.

⁸⁶ Seokrim Choi. (2010). "Revisión del proyecto de ley: Importancia y desafíos de promulgar leyes especiales para sancionar los delitos de violencia sexual." *Revista de Medicina Coreana* , 30 , 157-165.

⁸⁷ Insook Kwon y Hwayeon Lee. (2011). *Miedo a la violencia sexual y el control social: Centrándose en la respuesta de los medios a los casos de violencia sexual infantil: Centrándose en la respuesta de los medios a los casos de violencia sexual infantil*. Estudios de mujeres asiáticas , 50 (2), 85-118.

5. CONCLUSIONS

Tant Espanya com la República de Corea són països que tenen com a llei màxima la seva respectiva Constitució, i en aquestes ambdós països es constitueixen com Estats democràtics i de dret en els que es promulga la separació de poders, així com també tenen sistemes judicials similars. Tanmateix però ambdós difereixen en que els seus models de govern són bastant diferents, i en que els òrgans legislatius funcionen de diferent manera. En allò que concierne a la primera pregunta d'estudi sobre les similituds de les legislacions de dos països democràtics amb cultures diferents el present estudi m'ha permès constatar que no comparteixen gaires similituds, en gran part conseqüència de la visió cultural i jurídica sobre la importància del consentiment particular de cada país.

La primera diferència observable ve donada per la Llei Orgànica 10/2022 de 6 de setembre de 2022, ja que el codi penal va ser reformat i el consentiment va a passar a ser l'element essencial per constatar aquest tipus de delictes. Per contra, la República de Corea veu el consentiment com una peça més aviat secundària, tal i com passava amb l'anterior legislació espanyola prèvia a la reforma. La rellevància que actualment li atorga la legislació espanyola al consentiment la legislació sud-coreana ho fa a la concurrència de l'ús de violència i/o intimidació en la comissió del delictes, elements que s'han de donar sigui de manera directa o indirecta en major o menor grau. Aquest fet és perquè la legislació sud-coreana entén que la manca de consentiment ve implícita en la necessitat de l'agressor d'utilitzar la violència o la intimidació per a obtenir les relacions sexuals, convertint-los així en elements essencials per a la constatació dels delictes d'índole sexual. En altres paraules, la manca d'aquests elements suposarà la impossibilitat de subsumir els fets com a delictes sexuals.

Tot l'exposat prèviament permet a la vegada respondre a la segona pregunta objecte d'estudi sobre si aquests països tenen el mateix concepte sobre els delictes sexuals i el paper que juga el consentiment en aquests. Ha quedat evidenciat que aquests dos països comprenen de manera diferent els delictes sexuals i entén el rol del consentiment de manera oposada, cosa que es reflexa en la tipificació que fa cadascun en les seves respectives legislacions dels delictes contra la indemnitat sexual.

Respecte a la tercera pregunta l'anàlisi de les estadístiques d'ambdós països evoca a pensar que la visió de gènere de la societat efectivament afecta a la comissió de delictes sexuals ja que segons mostren les estadístiques objectivament es donen menys crims sexuals a Espanya que a la República de Corea, i la gran majoria de víctimes d'aquest tipus de delictes són dones. La hipòtesi de que els factors socio-culturals influeixen en la quantitat de delictes sexuals ocorreguts és veu reforçada per la gran diferència en les xifres entre dos països moderns i desenvolupats amb sistemes democràtics, la principal diferència dels qual és que mentre que Espanya és un país que podria considerar-se "liberal" on hi ha un fort moviment feminista que ha fet gran avanços en apropar-se cada vegada més a la equitat i on es

promulguen els drets de la comunitat LGTBI+ i el matrimoni igualitari, la República de Corea és un estat bastant conservador i classista on l'estructura patriarcal encara perdura amb força en la vida diària privada i professional dels seus ciutadans.

És també cert però que aquest patriarcalisme i classisme està sent recentment criticat per la població, alguns exemples són les diferents pel·lícules sud-coreanes de crítica social que s'han fet virals en els darrers anys com Paràsits. Situació que ens porta a la darrera pregunta d'investigació plantejada relativa a si coincideix la visió plasmada en les legislacions de cada país amb allò que pensa la població. Les polèmiques abordades en el present treball mostren com l'opinió pública d'ambdós països tendeix a ser d'allò més punitivista, reclamant i exigint penes més altes per als delictes de caire sexual, tal i com s'observa en la reacció popular als casos mediàtics exposats en l'estudi. A la vegada queda evidenciat que mentre que hi ha una part considerable de la societat sud-coreana que reclama al seu govern per a que s'incorpori el consentiment com a peça clau per a la constatació dels delictes sexuals, i s'abandoni la necessitat de concurrència de violència i/o intimidació, a Espanya aquesta mesura ha provocat el descontent de molta gent, qui pensa que és una violació del principi de presumpció d'innocència. Es pot concloure per tant, que cap de les dos societats es troba plenament satisfeta amb la seva legislació en matèria de delictes contra la indemnitat sexual. Això no vol dir que la població no hagi d'expressar el seu descontent, al contrari, ho ha de seguir fent, ja que tal i com va dir l'escriptor estatunidenc i supervivent de l'Holocaust Elie Wiesel:

-Against atrocities we must take sides. Neutrality helps the oppressor, never the victim. Silence encourages the tormentor, never the tormented.

-Davant les atrocitats hem de posicionar-nos. La neutralitat ajuda a l'opressor, mai a la víctima. El silenci encoratja al turmentador, mai al turmentat.

BIBLIOGRAFIA/WEBGRAFIA

ESPANYA

- Alonso, I. A. (2020). "El delito de violación en el Código Penal español: análisis de la difícil delimitación entre la intimidación de la agresión sexual y el prevalimiento del abuso sexual. Revisión a la luz de la normativa internacional." *Estudios de Deusto: revista de Derecho Público*, 68(1), 511-558. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7483923> (Consultat en 04/02/2024, i 20/04/2024)
- Álvarez, P. G., Fontán, M. V. C., & Ramos, M. R. (2023). *Perspectiva de género en la Ley del «Solo sí es sí»: Claves de la polémica*. <https://investiga.upo.es/documentos/646cfea0cb3ef055d1ac0c03?lang=en> (Consultat en 19/03/2024, i 21/04/2024)
- ARAGÓN REYES, Manuel. (ed.) *Temas básicos de Derecho Constitucional*, Civitas, Madrid (Consultat en 08/02/2024, i 20/03/2024)
- Barba Arteaga, C. (2023). *Los relatos de la violencia sexual: análisis del discurso mediático del caso de Dani Alves en los periódicos El País y El Mundo*. <https://repositori.upf.edu/handle/10230/57972> (Consultat en 10/04/2024)
- Blanco Vitienes, V. (2023). *La Ley Orgánica 10/2022, de garantía integral de la libertad sexual: ¿una respuesta eficaz para dar cumplimiento a las obligaciones asumidas en el Convenio de Estambul con respecto de otras formas de violencia contra las mujeres?*. <https://digibuo.uniovi.es/dspace/handle/10651/66492> (Consultat en 30/01/2024 i 11/02/2024)
- Cabrera Martín, M. (2019). *La victimización sexual de menores en el Código Penal español y en la política criminal internacional*. <https://www.torrossa.com/it/resources/an/4513208> (Consultat en 12/02/2024, 17/04/2024 i 18/04/2024)
- Caparrós Toledano, M. C. (2023). *El consentimiento sexual. Análisis de su evolución con perspectiva de género*. <https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/148709> Consultat en 05/03/2024, i 11/04/2024)
- Carretero Sanjuan, M., & Velado, L. (2020). *Pasado, presente y futuro de los delitos de agresión y abuso sexual: una aproximación legislativa. Cartografía de los micromachismos: dinámicas y violencia simbólica*, 327-350.
- CLAUDIA, C. B. M. (2003). *El acoso sexual en el medio laboral y académico* (Doctoral dissertation, Universidad de Salamanca). <https://portalcienciaytecnologia.jcyl.es/documentos/5ddd0fc32999523f2c5b1f19> (Consultat en 30/01/2024 i 11/02/2024)
- Constitución española (BOE núm. 311, de 29 de diciembre de 1978) <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1978-31229> (Consultat en 4/12/2023, 08/01/2024, 12/01/2024, 05/02/2024, i 15/04/2024)
- Costa, F. M. G. (2011). *Derecho constitucional: organización constitucional del Estado: materiales* (Consultat en 05/03/2024, i 11/04/2024)
- de Mariscal, J. G. (2006). "Justicia: independencia, imparcialidad, politización." *Jado: boletín de la Academia Vasca de Derecho= Zuzenbidearen Euskal Akademiaren aldizkaria*, 4(11), 7-70. <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/2320051.pdf> (Consultat en 08/02/2024, i 05/02/2024)

- de Robles, F. C. S. (2003). *El tribunal supremo*. *Arbor*, 175(691), 1273-1285. <https://arbor.revistas.csic.es/index.php/arbor/article/download/699/706> (Consultat en 05/03/2024, i 11/04/2024)
- Espada, C. F. *EL PROBLEMA DEL CONSENTIMENT SEXUAL: ENTRE EL PERILL I EL PLAER. METABOLITZAR EL SILENCI: ESCRITS PER PENSAR LA RESISTÈNCIA POLÍTICA*, 22. https://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/201018/5/TFG_GRUP%20%20B2_v2%202023.pdf#page=22 (Consultat en 18/03/2024, i 15/04/2024)
- Espín, E., Díaz Revorio, F. J., (y otros). (2022). *Manual de Derecho Constitucional Volumen II: La organización de los poderes Estado y Comunidades Autónomas*. (pág. 62). <https://biblioteca-tirant-com.are.uab.cat/cloudLibrary/ebook/info/9788411472906>. (Consultat en 12/02/2024)
- Estadístiques Espanya Delictes sexuals: <https://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=28716#!tabs-grafico> (Consultat en 23/03/2024 i 19/04/2024)
- Estadística sobre delictes sexuals de l'Institut Nacional d'Estadística
- Fior, A., & Escuredo, Á. C. (2023). “Tratamiento y trazabilidad de la (des) información en el Caso Dani Alves': configuración de los flujos de opinión dominantes en los espacios digitales y medios de comunicación. Después de la pandemia: el camino de la investigación en comunicación” (pp. 21-33). *Fragua*. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=9104105> (Consultat en 19/04/2024)
- Gancedo, Y., Amado, B. G., & Arce, R. (2018). “Prevalencia de los delitos de agresión sexual en España.” In *Libro de actas XI Congreso Internacional de Psicología Jurídica y Forense* (pp. 247-249). Andavira. https://www.researchgate.net/profile/Yurena-Gancedo/publication/339799403_Prevalencia_de_los_delitos_de_agresion_sexual_en_espana/links/5e6686f74585153fb3cfbe21/Prevalencia-de-los-delitos-de-agresion-sexual-en-espana.pdf (Consultat en 10/04/2024)
- García, F. J. Á. (2023). “Algunos comentarios generales a la Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual.” *Revista electrónica de ciencia penal y criminología*, (25), 5. <http://criminnet.ugr.es/recpc/25/recpc25-r3.pdf> (Consultat en 30/03/2024)
- González, S. S., & Prado, P. M. (2004). *Organización del estado central y justicia constitucional*. Dialnet. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=54678>. (Consultat en 12/02/2024) <https://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=28716> (Consultat en 23/03/2024 i 19/04/2024)
- Jose Rico, y Ricard Gràcia (2023). Ley del 'sólo sí es sí': así cambiarían las condenas con la reforma del PSOE. Barcelona 07 MAR 2023. <https://www.epe.es/es/igualdad/20230307/ley-cambiarian-condenas-reforma-psyoe-84248864> (Consultat en 19/03/2024, i 21/04/2024)
- Laso, A. A. (2015). *Legislación penal, procesal penal y penitenciaria tras la Guerra Civil Española*. Documentos - Portal de Ciencia y Tecnología de Castilla y León. <https://portalcienciaytecnologia.jcyl.es/documentos/61b9972b8bc05f42e9384bbf?lang=gl> (Consultat en 05/02/2024)
- Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal (BOE núm. 281, de 24/11/1995) <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444> (Consultat en 4/12/2023, 08/01/2024, 12/01/2024, 05/02/2024, 15/04/2024 i 21/04/2024)
- Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual. (BOE núm. 215, de 7 de septiembre de 2022) <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-14630>

(Consultat en 4/12/2023, 08/01/2024, 12/01/2024, 05/02/2024, 15/04/2024, 17/04/2024 i 22/04/2024)

- Magnotta, M. R. (2012). “La organización del poder judicial y las relaciones entre jueces ordinarios y tribunal constitucional en los estados miembros de la unión europea.” *Revista de Derecho Constitucional Europeo*, 17. http://www.ugr.es/~redce/REDCE17pdf/07_magnotta.pdf (Consultat en 04/02/2024, i 20/04/2024)
- Marcelo, H. C. (1987). *La configuración política del poder judicial en España*. Dialnet. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/tesis?codigo=63266> (Consultat en 12/03/2024)
- Megia Gil, F. (2023). *Implicació penal de la Llei Orgànica 10/2022 de 6 de setembre de garantia integral de la llibertat sexual i conseqüències penològiques*. <https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/148693> (Consultat en 18/03/2024, i 15/04/2024)
- Mellado, J. M. A. (2003). “La Audiencia Nacional: una visión crítica.” *Documentos de trabajo (Laboratorio de alternativas)*, (29), 1. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=8573057> (Consultat en 04/02/2024, i 20/04/2024)
- Miranda, M. P. (2023). “El delito de agresión sexual. Reflexión con ocasión de la Ley orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual.” *El Criminalista Digital. Papeles de Criminología*, (11), 1-18. <https://revistaseug.ugr.es/index.php/cridi/article/view/29145> (Consultat en 30/01/2024 i 11/02/2024)
- Morillas Fernández, D. L. (2022). *La nueva configuración de las agresiones sexuales tras la Ley Orgánica 10/2022 y criterios aplicativos actuales. La nueva configuración de las agresiones sexuales tras la ley orgánica 10/2022 y criterios aplicativos actuales*, 5-66. <https://www.torrossa.com/gs/resourceProxy?an=5414359&publisher=FZ1825> (Consultat en 30/03/2024)
- Pasamar, B. (2021). *La relatividad legal de la edad de consentimiento sexual de los menores de dieciséis años: regla y excepción* (No. ART-2021-124970). <https://zaguan.unizar.es/record/108383> (Consultat en 18/03/2024, i 15/04/2024)
- Passarell y Bacardit, W. (1988). *El poder judicial y la administración de justicia en España*. http://investigare.pucmm.edu.do:8080/xmlui/bitstream/handle/20.500.12060/1884/RCJ_19880447_323-330.pdf?sequence=1 (Consultat en 14/01/2024 i 25/03/2024)
- Pérez Guardo, R. (2012). “Las limitaciones en la cuantificación del acoso sexual laboral en España.” *Athenea Digital: revista de pensamiento e investigación social*, 12(2), 0199-219. <https://ddd.uab.cat/record/92602> (Consultat en 30/03/2024)
- Real Decreto de 14 de septiembre de 1882 por el que se aprueba la Ley de Enjuiciamiento Criminal. «Gaceta de Madrid» núm. 260, de 17/09/1882. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1882-6036> (Consultat en 12/01/2024)
- Reboredo Otero, A. (2020). *Distinción entre el delito de agresión sexual y el delito de abuso sexual en la legislación española*. https://ruc.udc.es/dspace/bitstream/handle/2183/27007/ReboredoOteroAlba_TFM_2020.pdf (Consultat en 04/02/2024, i 20/04/2024)
- Rodríguez-Magariños, A. E. G. (2023). “Análisis del cambio de penalidad de los delitos de agresión sexual en la Ley Orgánica 10/2022.” *Diario La Ley*, (10230), 2. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=8798347> (Consultat en 30/01/2024)

- Rosado Iglesias, M. G. (2022). “La autonomía judicial en España. El Consejo General del Poder Judicial”. *Revista de la Facultad de Derecho de México*, 72(282), 271-292. <https://e-archivo.uc3m.es/handle/10016/39342> (Consultat en 08/01/2024, 14/01/2024, i 09/02/2024)
- Sánchez Agesta, Luis . “PODER EJECUTIVO Y DIVISIÓN DE PODERES”. *Revista Española de Derecho Constitucional* No.3 (Septiembre-diciembre 1981). www.jstor.org. <https://www.jstor.org/stable/24879100> (Consultat en 08/02/2024, i 05/02/2024)
- Sánchez, M. A. (2021b). *Delitos sexuales: razones y sinrazones para esta reforma*. Dialnet. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=8199320> (Consultat en 08/02/2024, i 05/02/2024)
- Secretaria de Estado de Seguridad. Ministerio del Interior. (2022) *Informe sobre delitos contra la libertad sexual*, https://www.interior.gob.es/opencms/pdf/archivos-y-documentacion/documentacion-y-publicaciones/publicaciones-descargables/publicaciones-periodicas/informe-sobre-delitos-contra-la-libertad-e-indemnidad-sexual-en-Espana/Informe_delitos_contra_libertad_sexual_2022_126210034.pdf (Consultat en 19/03/2024, i 21/04/2024)
- Sentencia de la Audiencia Provincial de Barcelona 14/2024 (ECLI:ES:APB:2024:14) de 22 de febrero de 2024. <https://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Poder-Judicial/Noticias-Judiciales/La-Audiencia-de-Barcelona-condena-al-futbolista-Daniel-Alves-por-agresion-sexual-a-4-anos-y-seis-meses-de-prision#:~:text=febrero%20de%202024-,La%20Audiencia%20de%20Barcelona%20condena%20al%20futbolista%20Daniel%20Alves%20por,y%20seis%20meses%20de%20prisi%C3%B3n> (Consultat en 10/04/2024)
- Tascón, M. M. G. (2023). “El Delito de agresión sexual en su configuración por la Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual: comentario al artículo 178 del Código Penal.” *Estudios Penales y Criminológicos*, 43, 1-47. <https://revistas.usc.gal/index.php/epc/article/view/8930> (Consultat en 11/02/2024)
- Tomás, F. (1980). “La Constitución de 1978 y la historia del constitucionalismo español.” *Anuario de historia del derecho español*, 721-752. <https://revistas.mjusticia.gob.es/index.php/AHDE/article/download/3894/3894> (Consultat en 19/03/2024, i 21/04/2024)

COREA DEL SUD

- Act on special cases concerning the punishment of sexual crimes, https://elaw.klri.re.kr/eng_mobile/viewer.do?hseq=27332&type=part&key=7 (Consultat en 12/01/2024)
- Act on the Prevention of Sexual Assault and Protection etc. of Victims thereof (Act No. 10261): https://www.ilo.org/dyn/natlex/natlex4.detail?p_lang=en&p_isn=86771 (Consultat en 12/01/2024)
- Beomjun Kim. (2007). “Un estudio sobre percepción de riesgo y juicio de valor por el delito de violación: diferencias entre hombres y mujeres.” *Revista de la Asociación Coreana de Psicología: Sociedad y Personalidad*, 21 (3), 57-73. https://papersearch.net/google_link/fulltext.asp?file_name=20206188.pdf (Consultat en 31/03/2024)

- Carey, J. M. (2006). "Presidencialismo versus parlamentarismo." *POSTData*, (11), 121-162. (Consultat en 05/03/2024, i 11/04/2024) http://www.scielo.org.ar/scielo.php?pid=S1851-96012006000100006&script=sci_arttext&tlng=en
- Chang May Choon (2017). *Workplace sexual harassment in South Korea sparks anger, and tougher penalties for offenders*. 18 NOV 2017. <https://www.straitstimes.com/asia/east-asia/workplace-sexual-harassment-in-south-korea-sparks-anger-and-tougher-penalties-for> (Consultat en 11/02/2024)
- Choi Jeong Il. (2021). *Propuestas sobre la creación de un delito sexual no consentido - centrándose en cuestiones relacionadas con la legislación*. *Estudios Jurídicos* , 21 (4), 125-148. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE10818219> (Consultat en 07/02/2024, i 21/04/2024)
- Consejo General de la Abogacía Española. (2020). *Corea del Sud* (Ficha sobre el sistema jurídico de la República de Corea). <https://www.abogacia.es/wp-content/uploads/2020/01/Ficha-pa%C3%ADs-Corea-del-Sud.pdf> (Consultat en 08/02/2024, i 20/03/2024)
- Constitution of the Republic of Korea, 12 July 1948, <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/1948/en/19949> (Consultat en 4/12/2023, 08/01/2024, 12/01/2024, 05/02/2024, i 15/04/2024)
- Cornell Law School. Legal Information Institute. *Woman and Justice. South Korea, Domestic Case Law*, https://www.law.cornell.edu/women-and-justice/location/south_korea (Consultat en 08/02/2024 i 11/04/2024)
- Criminal Act Sud-coreà, https://elaw.klri.re.kr/eng_service/lawView.do?hseq=28627&lang=ENG (Consultat en 4/12/2023, 08/01/2024, 12/01/2024, 05/02/2024, 15/04/2024 i 21/04/2024)
- Elim Kim. (2009). *Concepto legal y criterios para el "acoso sexual en el lugar de trabajo"*. *Derecho del Trabajo* , (32), 309-347. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE01314692> (Consultat en 22/03/2024)
- Estadístiques oficials de l'Agència Nacional de Policia de Corea del Sud
- Fuhrman, T. C. (2013). "Who decides? The rule of law, constitutional structures and the judiciary in the United Kingdom, The United States, China and South Korea. The Rule of Law, Constitutional Structures and the Judiciary in the United Kingdom, the United States, China and South Korea (February 28, 2013)." *Kyungpook National University Law Journal*, 41, 557-608. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2233231 (Consultat en 19/03/2024)
- Haktae Kim. (2010). "Un estudio sobre el debate teórico jurídico y el análisis de la jurisprudencia sobre la violación de esposas." *Revista de Derecho Extranjero* , 34 (1), 149-164. https://papersearch.net/google_link/fulltext.asp?file_name=8y000541.pdf (Consultat en 01/04/2024)
- Hangyun Kim. (2013). *Interpretación y legislación de la violación y cuasi violación según el Código Penal Revisado*. *Investigación de Derecho Penal* , 25 (3), 81-103.

- <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE09052266> (Consultat en 09/03/2024)
- https://stat.kosis.kr/statHtml_host/statHtml.do?orgId=132&tblId=DT_13204_501&dbUser=NSI_IN_132 (Consultat en 23/03/2024 i 19/04/2024)
- Hwajin Ryu. (2004). *Si la violación de una esposa constituye violación según nuestro derecho penal.* Estudios de la Mujer , 2 (67), 5-36. <https://kiss.kstudy.com/DetailOa/Ar?key=50592964> (Consultat en 09/03/2024)
- Hyukdon Kim. (2009). “El concepto de abuso sexual forzoso en el delito de abuso sexual forzoso.” *Revista de Justicia Penal* , 21 (1), 493-512. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE09052431> (Consultat en 04/02/2024, i 20/04/2024)
- Hyunwook Jo. (2013). *Estudio de jurisprudencia: Tentativa de delito agravado – Corte Suprema 2008.4. 24. Sentencia de 2007 Do 10058 y Tribunal Superior de Daegu 2013.5. 29. Sentencia 2012 N° 776 decisión. Ley Hongik* , 14 (4), 717-738. <https://kiss.kstudy.com/Detail/Ar?key=3190228> (Consultat en 17/03/2024)
- Insook Kwon y Hwayeon Lee. (2011). *Miedo a la violencia sexual y el control social: Centrándose en la respuesta de los medios a los casos de violencia sexual infantil: Centrándose en la respuesta de los medios a los casos de violencia sexual infantil.* Estudios de mujeres asiáticas , 50 (2), 85-118. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE01743039> (Consultat en 01/04/2024)
- Jaeyoung Lee. (2015). “Análisis de contenido cuantitativo de informes sobre delitos: centrándose en artículos sobre delitos de asesinato, robo y violación.” *Revista de Administración de Seguridad Pública de Corea* , 24 (3), 207-237. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE08873171> (Consultat en 01/04/2024)
- Jeon Yun-kyung. (2016). *Interpretación de los elementos del delito de infracción de la Ley Especial de Sanción de Delitos Sexuales (filmaciones con cámaras, etc.) y medidas de mejora.* Estudios Jurídicos , 19 (3), 113-144. <https://www.dbpia.co.kr/pdf/pdfView?nodeId=NODE07016265> (Consultat en 05/02/2024)
- Jeongmin Lee, Soojeong Lee y Hyeonyi Yeom. (2020). *Investigación de estimación de edad sobre los derechos de autodeterminación sexual de niños y adolescentes.* Ley de Género Ewha , 12 (2), 95-133. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE09871557> (Consultat en 04/03/2024)
- Jun Ho Kim. (2016). *Ámbito de interpretación del concepto de acoso forzoso en el derecho penal.* Justicia , 83-109. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE06648372> (Consultat en 30/01/2024, i 28/02/2024)
- Korea.net *Poderes ejecutivo, legislativo y judicial* <https://spanish.korea.net/Government/Constitution-and-Government/Executive-Legislature-Judiciary> (Consultat en 30/01/2024 i 11/02/2024)

- La Vanguardia. *Corea del Sud endurece penas por abuso sexual en pleno auge de campaña #metoo* (08/03/2018), <https://www.lavanguardia.com/vida/20180308/441348128898/corea-del-Sud-endurece-penas-por-abuso-sexual-en-pleno-auge-de-campana-metoo.html> (Consultat en 28/03/2024 i 16/04/2024)
- Lee Dong-myeong y Gyu-jin Jeong. (2013). *Una revisión criminológica de los agresores de agresión sexual*. Estudios Jurídicos , 49 , 367-386. <https://www.dbpia.co.kr/pdf/pdfView?nodeId=NODE02127853> (Consultat en 04/03/2024)
- Lee Hyo-jin (2023). Is non-consensual sex not rape?. Gender ministry's policy U-turn ignites debate over rape. https://www.koreatimes.co.kr/www/nation/2024/01/113_344628.html (Consultat en 23/03/2024 i 19/04/2024)
- Lim Seok-won. (2013). *Reexamen de las disposiciones sobre sanciones para delitos sexuales en virtud de la Ley Penal Revisada: Centrándose en plantear preguntas sobre el nuevo delito de pseudoviolación: Centrándose en plantear preguntas sobre el nuevo delito de pseudoviolación*. Estudios Jurídicos , 54 (2), 27-53. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE02183026> (Consultat en 17/03/2024 i 11/04/2024)
- LINZ, JUAN J.: “Democracia: presidencialismo o parlamentarismo: ¿Hace alguna diferencia?”, en GODOY, ÓSCAR (Ed.): *Hacia una democracia moderna*. La opción parlamentaria, Universidad Católica de Chile, Santiago, 1990. (Consultat en 10/04/2024)
- Liu Bugon. (2016). *Requisitos para que el abuso sexual forzoso constituya un delito de abuso sexual forzoso*. Investigación de Derecho Penal , 28 (4), 123-149. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE11361628> (Consultat en 04/02/2024, i 20/04/2024)
- Liu Bugon. (2016). *Requisitos para que el abuso sexual forzoso constituya un delito de abuso sexual forzoso*. Investigación de Derecho Penal , 28 (4), 123-149. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE11361628> (Consultat en 31/03/2024)
- Moon, W. (2020). “The Executive-legislative Relationship and Executive Dominance in Law Production in South Korea.” *한국정치학회보*, 54(6), 5-29. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE10507793> (Consultat en 08/02/2024, i 20/03/2024)
- Moon, W. (2021). “Presidential power and executive dominance in law production in South Korea 1. In The New Dynamics of Democracy in South Korea (pp. 159-182).” *Routledge*. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781003131687-9/presidential-power-executive-dominance-law-production-south-korea-1-woojin-moon> (Consultat en 10/04/2024)
- Nohlen, D. (1998). “Presidencialismo versus parlamentarismo: dos enfoques contrapuestos.” *Revista de estudios políticos*, (99), 161-173. <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/27531.pdf> (Consultat en 05/03/2024, i 11/04/2024)

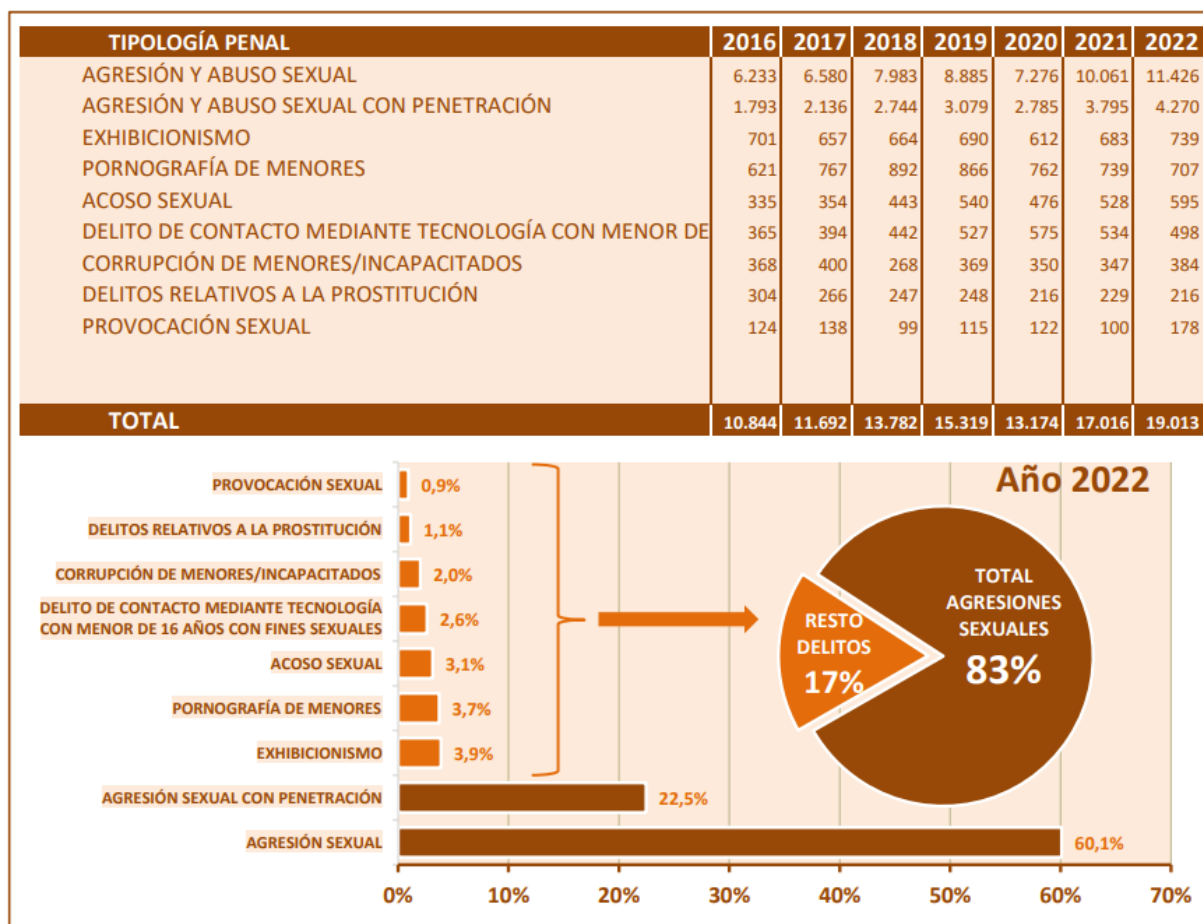
- Park Jinyoung. (2009). “Informe sobre los derechos humanos del autor del “incidente de Nayoung”.” *Diario Kwanhun* , (113), 268-273. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE02129419> (Consultat en 16/03/2024)
- Park Soo-hee. (2015). “Una revisión crítica de las disposiciones sobre delitos de violencia sexual en virtud de la Ley Penal Revisada.” *Revista de Derecho* , 32 (4), 171-196. <https://kiss.kstudy.com/Detail/Ar?key=3386581> (Consultat en 22/03/2024)
- Park Yangbin. (2000). [Derecho penal] *Delitos de violación, lesiones y lesiones, y asesinato y homicidio. Altimetría* , 45 (3), 83-89. (Consultat en 02/02/2024)
- Park Yeonju, Changgeun Han y Wonhee Cho. (2017). *Estudio de análisis de sentencias sobre delitos sexuales contra niños y adolescentes en Corea*. Bienestar infantil coreano , (58), 47-76. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE07203143> (Consultat en 12/03/2024, i 13/03/2024)
- Park, S. U. (2023). *The national assembly of the Republic of Korea*. In *Routledge Handbook of Asian Parliaments* (pp. 328-344). Routledge. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781003109402-21/national-assembly-republic-korea-sang-un-park> (Consultat en 12/02/2024, 17/04/2024 i 18/04/2024)
- Pureum Law Office. *Sex Crimes in Korea* (2023 Korean Criminal Law) by SIMON D. LEE (January 10, 2023), <https://pureumlawoffice.com/blog-updates/sex-crimes-in-korea/#:~:text=The%20legal%20penalty%20for%20> (Consultat en 02/02/2024, i 09/03/2024)
- Ramiro Ortega, M. Á. (2023). *Análisis jurídico-penal de la Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual: origen, contenido y problemática*. <https://repositorio.comillas.edu/xmlui/handle/11531/69507> (Consultat en 31/03/2024)
- Ryu, P. K. (1957). *New Korean Criminal Code of October 3, 1953--An Analysis of Ideologies Embedded in it*, *The J. Crim. L. Criminology & Police Sci.*, 48, 275. https://heinonline.org/hol-cgi-bin/get_pdf.cgi?handle=hein.journals/jclc48§ion=45 (Consultat en 16/03/2024)
- Sanghee Han. (2010). “Mejorar la independencia del poder judicial y la acción judicial racional.” *Revista de Derecho Constitucional* , 16 (3), 409-457. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE10918483> (Consultat en 05/03/2024, i 11/04/2024)
- Seo Hee Kyung. (2006). “Orígenes históricos de la Constitución fundacional de la República de Corea (1898-1919): Centrándose en el reconocimiento de la "república democrática" de la Asociación Popular, el Movimiento 1 de Marzo y la Constitución del Gobierno Provisional de la República de Corea: la 'república democrática' de la Asociación Popular, el Movimiento 1 de Marzo y la Constitución del Gobierno Provisional de la República de Corea Centrándose en la conciencia de identidad.” *Revista Coreana de Ciencias Políticas* , 40 (5), 139-163. <https://www.dbpia.co.kr/pdf/pdfView?nodeId=NODE00797111> (Consultat en 04/02/2024, i 20/04/2024)
- Seokrim Choi. (2010). “Revisión del proyecto de ley: Importancia y desafíos de promulgar leyes especiales para sancionar los delitos de violencia sexual.” *Revista de Medicina Coreana*

- , 30, 157-165. https://papersearch.net/google_link/fulltext.asp?file_name=1t900318.pdf (Consultat en 19/03/2024)
- Seonhyeong Lee. (2015). “Características de la mayoría crítica en el espacio online: el caso Cho Doo-soon y los blogs.” *Revista de Cibercomunicación*, 32 (4), 43-80. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE06573545> (Consultat en 10/04/2024)
- Seoul law Group. Sexual Crimes in Korea Rape, Indicent Acts, Sexual Harassment, Camera Crimes and Crimes Against Minors. (April 17, 2023) <https://seoulawgroup.com/sexual-crimes-korea/> (Consultat en 11/02/2024)
- Shin Ok-ju. (2018). *Evaluación postlegislativa de la [Ley de Prevención de la Violencia Doméstica y Protección a las Víctimas, etc.]*. <https://klri.re.kr:9443/bitstream/2017.oak/7243/1/%E3%80%8C%EA%B0%80%EC%A0%95%ED%8F%AD%EB%A0%A5%EB%B0%A9%EC%A7%80%20%EB%B0%8F%20%ED%94%BC%ED%95%B4%EC%9E%90%EB%B3%B4%ED%98%B8%20%EB%93%B1%EC%97%90%20%EA%B4%80%ED%95%9C%20%EB%B2%95%EB%A5%A0%E3%80%8D%EC%97%90%20%EB%8C%80%ED%95%9C%20%EC%82%AC%ED%9B%84%EC%A0%81%20%EC%9E%85%EB%B2%95%ED%8F%89%EA%B0%80.pdf> (Consultat en 25/03/2024)
- Song Si-seop. (2008). *Reconstrucción del concepto de lesión en la violación y el homicidio*. Ley Donga, (42), 117-143. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE01204941>. (Consultat en 30/03/2024)
- Sookhee Han, Heejin Jeong y Ami Jo. (2020). “Análisis de jurisprudencia sobre delitos sexuales de Grooming dirigidos a niños y adolescentes.” *Foro de Cultura Juvenil*, 145-171. <http://www.e-ffyc.re.kr/xml/23834/23834.pdf> (Consultat en 30/03/2024)
- Su-chang Lee. (2014). *Regulación jurídica penal del acoso sexual*. *Nuevas Tendencias en Derecho Penal*, (44), 114-157. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE10890932> (Consultat en 17/03/2024)
- Susanné Seong-Eun Bergsten. Human Rights Watch. South Korea Cancels Plans to Update Definition of Rape: *Nonconsensual Sex is Rape Under International Standards* (Feb 1, 2023), <https://www.hrw.org/news/2023/02/01/south-korea-cancels-plans-update-definition-rape#:~:text=Gender%2Dbased%20violence%20is%20widespread,of%20the%20victims%20being%20women>. (Consultat en 29/01/2024 i 20/04/2024)
- Taemyung Kim. (2019). “Intento de cometer una cuasi violación contra una persona que está ebria y tiene dificultades para resistirse.” *Estudios Jurídicos*, 59, 37-67. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE08743315> (Consultat en 22/03/2024)
- Taewook Jeong. (2009). *Estado de derecho e independencia del poder judicial: reflexiones sobre la filosofía jurídica en la era del "retroceso democrático"*. *Estudios Jurídicos*, 12 (3), 37-63. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE01772494> (Consultat en 20/04/2024)

- Woocheol Shin. (2007). *Estudio comparativo sobre la historia del establecimiento del sistema judicial moderno: la formación temprana de nuestro sistema jurídico de "organización judicial"*. Estudios Jurídicos , 56 (9), 82-131. <https://kiss.kstudy.com/Detail/Ar?key=2919415> (Consultat en 25/03/2024)
- Yoo Taekwon. (2021). *La violación y el consentimiento sexual como delitos violentos, centrándose en la revisión del veredicto del "juego de situación de violación"*. Ley de Género Ewha , 13 (3), 105-144. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE10958273> (Consultat en 27/01/2024 i 11/04/2024)
- Young Su Jang. (2017). *Entre reforma judicial, democratización del derecho privado e independencia del poder judicial*. Estudios Constitucionales Europeos , (24), 263-289. <https://scholar.kyobobook.co.kr/article/detail/4010025882116> (Consultat en 16/03/2024)
- Younghyun Shin. (2018). "La legitimidad de la Constitución de la República de Corea." *Estudios Legislativos* , 15 (1), 207-234. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE10796422> (Consultat en 19/03/2024)

ANNEX 1: GRÀFIQUES I TAULES

Annex 1.1: Gràfica Casos Registrats de Delictes Sexuals a Espanya de 2016 a 2022

Extreta de l'Informe sobre delictes contra la llibertat sexual a Espanya 2022 del Ministeri de l'interior.

Annex 1.2: Taula de Casos Registrats de Delictes Sexuals a Espanya classificats segons el sexe de la víctima

TIPOLOGÍA PENAL	Masculino	Femenino	Desconocido	Total
AGRESIÓN Y ABUSO SEXUAL	1.561	10.162	12	11.735
AGRESIÓN Y ABUSO SEXUAL CON PENETRACIÓN	404	3.588	3	3.995
EXHIBICIONISMO	184	551	1	736
ACOSO SEXUAL	48	566	1	615
CONTACTO TECNOLOGÍA MENOR 16 AÑOS	154	400	0	554
CORRUPCIÓN MENORES/INCAPACITADOS	119	284	3	406
DELITOS RELATIVOS A LA PROSTITUCIÓN	29	296	1	326
PROVOCACIÓN SEXUAL	113	75	0	188
PORNOGRAFÍA DE MENORES	72	104	0	176
TOTAL VICTIMIZACIONES	2.684	16.026	21	18.731

DISTRIBUCIÓN PORCENTUAL DE LAS VICTIMIZACIONES		
AGRESIÓN Y ABUSO SEXUAL	13%	87%
AGRESIÓN Y ABUSO SEXUAL CON PENETRACIÓN	10%	90%
EXHIBICIONISMO	25%	75%
ACOSO SEXUAL	8%	92%
CONTACTO TECNOLOGÍA MENOR 16 AÑOS	28%	72%
CORRUPCIÓN MENORES/INCAPACITADOS	29%	70%
DELITOS RELATIVOS A LA PROSTITUCIÓN	9%	91%
PROVOCACIÓN SEXUAL	60%	40%
PORNOGRAFÍA DE MENORES	41%	59%
		TOTAL

 86%
 14%

Extreta de l'Informe sobre delictes contra la llibertat sexual a Espanya 2022 del Ministeri de l'interior.

Annex 1.3: Taula de Casos Registrats de Delictes a Corea del Sud de 2016 a 2022 i segons el sexe i edat de la víctima

죄종별(2)	2016	2016	2016	2017	2017	2017
죄종별(2) (Tipus de delictes)	계 (total)	남자 (Home)	여자 (Dona)	계 (total)	남자 (Home)	여자 (Dona)
강간 (violació)	5,155	35	5,090	5,223	25	5,176
유사강간 (Simulació de violació)	583	98	481	636	68	553
강제추행 (Abús sexual)	16,054	1,065	14,603	17,947	1,356	16,257
기타 강간·강제추행등 (altres)	408	14	393	304	7	293

죄종별(2)	2018	2018	2018	2019	2019	2019
죄종별(2) (Tipus de delictes)	계 (total)	남자 (Home)	여자 (Dona)	계 (total)	남자 (Home)	여자 (Dona)
강간 (violació)	5,293	39	5,206	5,310	34	5,245
유사강간 (Simulació de violació)	776	93	669	782	86	686
강제추행 (Abús sexual)	17,053	1,406	15,205	17,120	1,489	15,303
기타 강간·강제추행등 (altres)	356	16	333	325	7	313

죄종별(2)	2020	2020	2020	2021	2021	2021
죄종별(2) (Tipus de delictes)	계 (total)	남자 (Home)	여자 (Dona)	계 (total)	남자 (Home)	여자 (Dona)
강간 (violació)	5,313	35	5,248	5,263	40	5,175
유사강간 (Simulació de violació)	823	82	739	814	85	724
강제추행 (Abús sexual)	15,344	1,310	13,835	13,962	1,248	12,327
기타 강간·강제추행등 (altres)	237	6	229	238	8	227

죄종별(2)	2022	2022	2022
죄종별(2) (Tipus de delictes)	계 (total)	남자 (Home)	여자 (Dona)
강간 (violació)	5,467	41	5,403
유사강간 (Simulació de violació)	947	117	823
강제추행 (Abús sexual)	15,864	1,478	14,196
기타 강간·강제추행등 (altres)	225	4	219

Extret de la pàgina oficial de la Policia Nacional de la República de Corea